

Nas tednik

kulturno - politično glasilo

Koroška

svetovnih in domačih dogodkov

6. leto / številka 2

V Celovcu, dne 14. januarja 1954

Cena 1 šilling

DRUŽINA

Zadnjo nedeljo smo praznovali v cerkvi nedeljo Sv. družine. Trojica ljudi, ki nosi v sebi in na sebi vse težave vsakdanjega življenja in vsakdanjega dela.

Družina je in ostane osnovna celica vsake narodne skupnosti, vsake narodne celote. Oče in mati in otroci, to je družina. K družini pa spada še več. V družini mora biti udomačen tudi tisti družinski duh, ki urejuje razmerje med očetom in materjo, razmerje med otroci in starši. Koliko prečutih noči je žrtvovala mati svoji družini in v teh nočeh se je utrjevala ljubezen do svojih, ki je bila porojena že tedaj, ko je nosila mati svojega otroka pod srcem, ljubezen, ki je bila venčana v trenutku rojstva. Oče je hodil ob svoji ženi, on je z njo nosil skrbi in z njo delil ljubezen do otrok. Tako je rasla ta skupnost, ta družina. V kmečkih in delavskih družinah je bilo mnogo materialnih skrbi, bilo je dostikrat pomanjkanja, skrbi so se grmadile, bolezen v družini je še povečala trdo življenje, vendar so svetle urice skupnega dela, skupne molitve in skupne mize premostile vse oblake, ki so se zbirali nad družino. Tako je bilo, dokler so tudi naše družine gledale v Sveti družini vzor skupnosti, vzor skupnega družinskega življenja. Tudi tam je bilo trpljenje, čeprav je v sredi družine stal sam včlovečeni Bog. Tudi tam je bilo preganjanje, tudi tam je bil beg v tujino, kakor smo tudi mi s svojimi družinami doživeli izgon iz domovine, kakor smo mi doživeli Herodove čase, da so morili naše najdražje. Vse to, kar smo doživeli mi, to je doživela tudi Sveta družina, ki naj bo nam vzor skupnosti, kakor je bila vzor skupnosti našim prednikom.

Tudi še danes poznamo slovenske družine, ki štejejo deset in več otrok, družine, v katerih je več družinskega doživljanja in veselja, kakor tam, kjer imajo samo enega ali celo nobenega. Te dni berete tudi v našem listu poročila iz raznih fara in mogče tudi vam kakor nam uhajajo misli nazaj na naše vaško življenje, kjer je bilo mnogo več živčava na vasi kakor ga je danes. Gotovo smo skromno živeli in marsikaj nismo poznali, kar pozna današnja mladina. Bili pa smo pri vsej svoji skromnosti srečnejši, kakor je mladina danes. Nam je pomenilo življenje za božič, dogodek očetovega ali materinega godu, življenje v prosvetnem društvu, del našega lastnega „JAZA“. Ko smo stali na odru v pevskem zboru ali v igralski skupini, smo bili del ene celote, slovenske katoliške skupnosti, katere tudi najhujši vihar ni mogel razdejati.

In kako je danes. Ali nismo vsi skupaj vse preveč postali računarji. Kaj mi to donaja? Kaj mi to koristi, se sprašujemo? Naše življenje se odigra vse preveč v šilingih. Šilingi sami so za življenje potrebni, o tem ne moremo dvomiti, vendar šilingi sami, računji sami, za življenje ne zadostujejo. Treba je še nekoliko več. Treba je med nami tudi duhovne in duševne povezanosti, kakor to občudujemo v življenju Sve-te družine.

Pravilno je, da se tudi država pričinja, čeprav zelo pozno, zanimati za težave družin. Pravilno je, da se družinam potrebnih gospodarskih podlage, pravilno je, da bodo dobili tudi kmetje za svoje otroke družinske doklade, ker bodo predvsem ti otroci in bodočnosti omogočali življenje starejši, delanezmožni generaciji. Vse to je potrebno, a zadostno pa ni. Preveč poznamo družin, ki imajo vse gospodarske predpogoje za brezskrbno življenje, a otrok vendar ni. K družinskemu življenju spada več. Potrebna je tista velika požrtvovalnost žene, požrtvovalnost matere in očeta, ki bosta sebe dan za dnem dajala, da bodo ob tej veliki žrtvi v ljubezni rasli otroci, nosilci narodove bodočnosti, nosilci bodočnosti vsake skupnosti.

Celovec - Beograd - Celovec

Kakor smo že poročali, je koroška deželna vlada izdelala nov osnutek zakona za dvojezične šole in pri tem črtala skoraj polovico dvojezičnega ozemlja. Osnutek sam označuje „Kärntner Landeszeitung“ z dne 18. decembra 1953 izrecno kot delo koroške vlade. Vlada je dala osnutek prosvetnemu ministrstvu na Dunaju v študij. K osnutku samemu in k spremnemu članku v „Kärntner Landesregierung“ je zavzel širši odbor „Narodnega sveta koroških Slovencev“ dne 30. decembra 1953 svoje stališče, ki smo ga objavili v „Tedniku“ dne 7. januarja 1954.

Dne 8. januarja je zavzel k temu osnutku stališče tudi namestnik jugoslovanskega zunanjega ministra v Beogradu g. dr. Aleš Bebler. V svoji izjavi naglašja, da bo Jugoslavija storila vse, da odvrne Avstrijo od tega koraka, ki je v škodo slovenski narodni manjšini.

DF pa prodaja narod

Po Tanjugu — jugoslovanski poročevalni službi — prinaša „Slovenski poročevalec“ poročilo o občnem zboru Demokratične fronte delovnega ljudstva v Celovcu, dne 9. januarja 1954.

Poročilo se glasi: „Udeleženci skupščine so potrdili politično linijo Demokratične fronte na Koroškem, ki sloni na sodelovanju s pokrajinsko socialistično stranko po načelih enakopravnosti in medsebojnega spoštovanja narodnih pravic. Delegati so soglasno sklenili, da bodo na bližnjih občinskih volitvah na Koroškem v marcu letos sodelovali z avstrijsko socialistično stranko.“

Poročilo samo že podaja dejansko sliko slovenske linije Demokratične fronte, tiste fronte, ki je imela in ima slovenstvo v zakupu. Enakopravnost in medsebojno spoštovanje narodnih pravic pa se menda najbolj zrcali v tem, da so taisti koroški socialisti v svojem novem osnutku za dvojezične

Koroška dnevnik „Neue Zeit“ in „Volkszeitung“ prinašata to poročilo iz Beograda. Zanimivo pri tem pa je, da označuje „Neue Zeit“, ta osnutek, kot delo koroške deželne vlade, medtem ko „Volkszeitung“ trdi, da to ni delo zvezne vlade, marveč delo uradnika (Beamtenentwurf kor. deželnega šolskega sveta). Potek pa je bil tak, da je g. deželni glavar Wedenig prinesel osnutek na sejo kor. deželne vlade in takoj je nam. dežel. glavarja g. Ferlitsch stavil predlog, da se osnutek odstopi prosvetnemu ministrstvu na Dunaju.

Seve je drugo vprašanje, je li bilo ravno sedaj pred konferenco v Berlinu politično spretno, spraviti to vprašanje na dnevni red. Slovenci pa smo se zelo zainteresirani na tem, da bi vsebovala državna pogodba za Avstrijo točne določbe tudi v vseh teh vprašanjih.

šole črtali skoraj polovico dvojezičnega ozemlja, da so taisti socialisti predlagali za deželnega šolskega nadzornika izrazitega pripadnika bivšega nacističnega režima, da so taisti socialisti ob nastavitvi dvanajstih učiteljev, ki so lani končali študij na celovškem učiteljski, prezrli vse Slovence, čeprav bi po normalnem ključu vsaj dva morala biti nastavljeni.

To je torej „Fronta“, ki se po svojih agentih zaganja proti vsakemu kuharskemu tečaju „Kmečke gospodarske zveze“ in grozi lastnikom, ki dajo prostore na razpolago, z bojkotom. To je fronta, kateri je vsako povezovanje z našo lastno preteklostjo, trn v peti. Vse to naj bo še slovensko!

To zadržanje „Fronte“ jasno kaže, da za koroške Slovence, ki še stojijo na braniku svojih življenjskih potreb, ni druge poti kakor samostojno na občinske volitve. To smo dolžni svoji preteklosti in to smo dolžni svoji bodočnosti.

Vladna kriza v Italiji traja naprej

Ko po poletnih volitvah De Gasperi ni mogel sestaviti vlade s povoljno večino v parlamentu, je državni predsednik Einaudi poveril to nalogo gospodarskemu strokovnjaku Pelli. Pella je res postavil vlado, katero so podpirali krščanski demokrati, katerim ja pripada tudi on sam in italijanski monarhisti. Po 8. oktobru pa se je pojavilo vprašanje Trsta, o katerem trdijo poučeni krogi, da sta ga spravila na dnevi red ameriški poslanik v Rimu in Pella, z znano izjavo Amerikancev in Angležev, da bodo Trst in cono A odstopili Italiji in sami svojo vojaščino umaknili. Pella si je hotel ravno s tem vprašanjem utrditi svoj politični položaj in je seve tvegval vse. Konec te dvoborbe za Trst pa je nesporno

končal z italijanskim porazom in tako je bil seve tudi položaj ministrskega predsednika Pelle zelo omajan. Pella je moral odstopiti, v Trstu ostane zaenkrat vse pri starem in Italija mora iskati nove vlade. Kakor sedaj izgleda, bo vlado sestavil g. Fanfari. V ospredju vse italijanske politike pa bo stalo slej ko prej socialno vprašanje agrarne reforme, katere pa se monarhisti kot lastniki velikih zemljišč najbolj bojijo.

Zanimivo pa je pri tej vladni krizi še to, da se levičarske stranke in to predvsem levi socialisti pod vodstvom Nenni-ja zelo močno trudijo, da bi prišli vsaj blizu vlade. Za to ceno so celo pripravljene spremeniti svojo zunanje politično linijo in boj proti Zapadno evropski obrambni zvezi.

Sneg zapadel vso Evropo

Še pred kratkim časom smo poročali, da cvetejo po raznih delih evropskega kontinenta pomladanske cvetice in je celo Moskva javljala temperature, ki so za ta zimski čas izredne. Te dni pa smo dobili snega kar zadosti. Prometne zveze so bile po več dni pretrgane, plazovi so zaprli ceste in železniško progo in tako zahtevali tudi marsikatero življenjsko žrtev. Na tisoče delavcev po mestih odvažja in razmetava sneg. Gorske vasi so od vsakega prometa odrezane. Italijanska mesta, ki normalno komaj poznajo sneg in zimo so v snegu in mrazu. Seve je ta pojav predvsem za južne kraje težka preizkušnja, ker tam niso nato pripravljeni in nimajo ne peči in ne drv. Ker je pri vladajočem mrazu padal suh sneg, ta ni povezan z zemljo in tudi naprej obstoja velika nevarnost plazov. Iz Tirolskega in Predarlškega javljajo hu-

de nesreče po snegu. Plazovi so zahtevali najmanj 35 smrtnih žrtev. V Walsertalu je plaz odnesel 23 kmečkih hiš in pogrešajo nad 50 oseb. Tirolska vlada je prosila ameriško vojaško oblast v Salzburgu, da bi z letali prišla na pomoč.

Tudi iz Švice javljajo hude poškodbe po plazovih. Prve vesti govorijo o 14 smrtnih žrtvah.

V noči od ponedeljka na torek so plazovi požrli železniško postajo Dalaas na Aarlbergu. Proga je bila po snegu blokirana in brzovlak, ki vozi iz Dunaja proti zapadu, je bil na postaji. Plazovi so zajeli prazen vlak in potnike, ki so bili v čakalnici. Število žrtev še ni znano.

V Montafonu je plaz odnesel kmečko hišo z materjo in otroki pred očmi moža, ki je ravno v snegu odmetaval pot do sosed.

Najlepše darilo

Dobra knjiga

K R A T K E V E S T I

V Zgornji Šleziji so naselili 2.000 kitajskih delavcev. Nekdaj so govorili o rumeni nevarnosti za Evropo, danes pa imamo Rumene že v bližini.

Litavci in Estonci so svečano praznovali božič. Ves katoliški narod se je v sveti noči zbral v svojih cerkvah.

V bližini Pise v Italiji so oboroženi roparji napadli zvečer banko in se polastili vse gotovine, ki je bila v banki in sicer so odnesli 7.000.000 lir, kar bi odgovarjalo približno 300.000 šilingov.

V lanskem letu je bila cesta čez Veliki Klek (Grossglockner) 218 dni prosta za prevoz in je 537.769 ljudi obiskalo to cesto. Tri četrtine vseh obiskovalcev je bilo iz inozemstva.

Sodni proces proti bivšemu ministru Kraulandu se bo pričel tekom januarja.

Delavec Lorenc Baras je 31. oktobra 1953 zažgal v Zakamnu pri Celovcu posestvo svojega gospodarja. Celovško sodišče ga je obsodilo na štiri leta zapor.

Avstrijska pošta je v času od 28. decembra do 2. januarja odpravila 7.793.908 pisem.

Na Koroškem je bilo v letu 1952 78.412 krav. Povprečni donos mleka je znašal za kravo 1901 kg.

Elektrifikacija avstrijskih železnic napreduje. Leta 1946 je bila železniška proga za 1.374 km elektrificirana, leta 1952 je bilo že 1612 km elektrificiranih in ta elektrifikacija je tudi tekom leta 1953 napredovala.

Leta 1954 bo verjetno tudi elektrifikacija proge Beljak — Celovec končana.

Leta 1937 je imel rezan les 2 in pol kratno ceno okroglega lesa. Sedaj pa znaša cena rezanemu lesu le več 1.7 krat toliko kakor cena okroglega lesu. V Avstriji imamo okoli 6.000 žag, za vse te žage pomeni novo razmerje cen veliko izgubo zaslužka.

Papež Pij XII. je tekom leta 1953 sprejel 381.584 vernikov v avdienci.

Med obema conama Trsta se razmere normalizirajo. Tako je zopet vzpostavljena telefonska zveza med obema conama.

Za avstrijskega trgovskega delegata v Beogradu je bil imenovan g. dr. Norbert Kraus. Njegov prednik je bil naš rojak iz Bistrice v Rožu g. dr. Kusterle, ki se je smrtno ponesrečil in bil pokopan doma.

Zvonik znamenite cerkve sv. Marka v Benetkah se nevarno nagiba in arhitekti se boje, da se bo zrušil. Ta zvonik je bil zgrajen na temeljih prvega, ki se je zrušil leta 1902. Domnevajo, da starih temeljev, na katerih so sezidali novi zvonik, takrat niso dovolj preizkusili.

Kot vsak kadilec v žepu občuti, so cigarete dražje. Avstrijska „Tabak-Regie“ se zato boji, da bi naraslo tihotapstvo s cigaretami. Da bi to preprečila, bo organizirala v Bonnu (Zapadna Nemčija) veliko nagradno tekmovanje, katerega dobitniki bodo prejeli nagrade v obliki brezplačnih potovanj čez severni pol v New York, v Carigrad in Atene... To bo plačala „Tabak-Regie“ oz. preko nje kadilci podraženih cigaret...

† Franc Schnabl

Ob zaključku lista smo sprejeli žalostno sporočilo, da je po dolgi bolezni umrl trgovec Franc Schnabl.

Gospod Schnabl Franc sam ugleden trgovec in Slovenec z dušo in telesom, je bil dolga leta član odbora Družbe sv. Mohorja, odbornik slovenske posojilnice v Celovcu ter član odbora Slov. zadružne zveze. Z velikim zanimanjem je zasledoval življenje in delo koroških Slovencev, sam bil v prvi vrsti in tudi pomagal, kjer je bila potreba. Naj v Gospodu mirno počiva.

Družini naše prisrčno sožalje.

Daljša poročila bomo prinesli v prihodnji številki.

Politični teden

Po svetu ...

Že mesec januar bo prinesel jasnejše poglede v politično leto 1954, saj se bodo 25. januarja v Berlinu sestali zunanji ministri treh zapadnih velesil in Sovjetske zveze.

Že od božiča sem vse časopise po svetu in vse, kar ima opraviti s politiko, z največjim zanimanjem govori in piše o tem dogodku, saj bo po dolgih, dolgih mesecih spet možno, da oba tabora v direktnih razgovorih najdeta poti do boljšega sožitja. Zato je treba rešiti nekaj vprašanj, ki predstavljajo v ozračju do miru in neoviranega razvoja narodov in človeštva.

V Berlinu bodo govorili o nadzorstvu nad atomsko proizvodnjo, o Nemčiji in Avstriji

Kakšen veter piha o teh treh zadevah in kaj se govori in piše o tem?

Ko je ameriški predsednik Eisenhower podal poročilo o delu ameriške vlade v preteklem letu, je z zadovoljstvom mogel povedati, da so vojne sovražnosti na Koreji prenehale. Že iz tega je mogoče uvideti, da se je težišče svetovne politike za čas preneslo v Evropo: Nemčija in Avstrija. Nevarnost atomskih orožij pa je itak vesoljna. Predmeti razgovorov v Berlinu so torej zdaj v ospredju.

Eisenhower je govoril tudi o gospodarskem in vojaškem stanju Združenih držav Amerike in njih zaveznikov. Pri tem je zagotovil svojemu narodu, da je njegova vlada na tem, da bo ukrenila vse, da bi preprečila kako usodno presenečenje. Opozoril je na vseuničujočo silo atomskega orožja. Obenem je izjavil, da je vedno pripravljen na razgovore s Sovjeti.

Predsednik sovjetske vlade Malenkov je k novemu letu izjavil, da goji sovjetsko ljudstvo prijateljska čustva do ameriškega naroda in da želi sovjetska vlada sporazum, ki bi preprečil uporabo atomske energije v vojne svrhe.

Iz teh dveh izjav je bilo sklepati, da oba državnika mislita enako, v toliko, da se oba zavedata nevarnosti igranja z atomskim orožjem. V koliko je Malenkov mislil iskreno, bomo kmalu videli. — Tudi Angleži in Francozi žele omejitev atomskega oboroževanja, ker se med dvema mlinskima kamnoma (čeprav zavezništvi Amerike) ne počutijo prav dobro.

Miroljubne besede Malenkova pa so nekoliko preglasili glasovi iz vzhoda, grozeči po stari navadi. Toda te je najbrž treba smatrati kot pozavne, ki naj olajšajo ali okrepijo stališče sovjetske delegacije v Berlinu.

Ali bodo povabili Avstrijo? Kaj bodo sklenili glede Avstrije?

Na prvi pogled bi se mogli glede Avstrije najlažje in najhitreje sporazumeti. Saj je komaj nekaj malo bistvenih točk od osnutka za državno pogodbo, v katerih se niso mogli svojčas sporazumeti. — Pogovorom v Berlinu bo prisostvoval tudi sovjetski visoki komisar v Avstriji, Iljičev. To je dober znak. Bilo je tudi nekaj glasov po francoskem in angleškem časopisu, ki so napovedovali, da bodo Rusi predlagali Amerikancem izpraznitev Avstrije, ali pa vsaj omejitev na simbolično zasedbo. S tem bi ugodili Amerikancem v njihovi zahtevi po „dokazu dobre volje“. — Seveda je pa čas danes drugačen kot je bil pred štirimi leti, ko so zapadne sile ponudile Sovjetom plačanje 150 milijonov dolarjev avstrijskih reparacij Sovjetski zvezi in delež 60 odst. izkupička petrolejskih polj pri Zistersdorfu. Takrat so Sovjeti odklonili, medtem pa so spričo tega Amerikanci marsikaj uvedli v svoji coni. Zapadne sile trdijo zato zdaj na predvečer berlinske konference, da tolikih koncesij niso več pripravljene dati, Avstrija pa iz svojega tudi ne more tega plačati, ker bi jo to gospodarsko resno ogrozilo.

Tudi to so pozavne z neljubimi melodijami, ki jih posebno mnogo tudi ne olepšajo obljube zapadnih sil, da bodo vse storile, da bi Avstrija prišla do svoje suverenosti. — Toda vsi skupaj bodo le morali nekaj ziniti in kar bodo rekli, more biti samo korak naprej do končne suverenosti avstrijske države.

Nemčija pa je predmet berlinskih razgovorov, kjer bi po sedanjem stanju stvari bilo najmanj pričakovati prijetnih senzacij. Tu so se vesilele zagrizle in razgrizle, da je joj. Vzhodna Nemčija je praktično

komunistična in satelit ZSSR, zapadna Nemčija je trenutno v Evropi najtrdnjejši zaveznik Amerike, se gospodarsko dviga in tudi oborožuje. Iz vzhodne Nemčije je nedavno grozil neki letalski poveljnik, da morejo ruski tanki v sedmih dneh priti na francoske meje, zapadno-nemška vlada pa je izdala nekaj ukrepov, ki diše po mobilizaciji, — oboje pa je samo predigra k berlinski konferenci. Ali bodo tam govorili v imenu teh dveh, ali ju sploh ne bodo imenovali, ali bodo sklepali brez njiju ali se sporazumeli, da bi obojne malo brzdale? Ali bodo kocke metali? — Dejstvo je danes, da bi vsaka, tudi le delna rešitev ali delni sporazum nadvse močno odjeknil po vsem svetu in bil precedenčen slučaj za vse druge prepire.

K boljši sliki vsega tega je treba še omeniti, da prihajajo Sovjeti v Berlin, potem ko so se iznebili Berije, toda notranja bolezen, ki je s tem nastala, še ni povsem ozdravljena. — Eisenhowerjeva republikanska vladna stranka pa mora v tem letu na delne volitve v senat in reprezentančno zbornico proti demokratom in zunanje-politični dogodki bodo odločili o njenem uspehu ali neuspehu.

Za Francijo je tudi Italija zašla v parlamentarno krizo. Francozi so svojemu pred-

sedniku Lanielu dovolili, da jih bo zastopal v Berlinu, na pot so mu pa dali kaj skromna sredstva. Natanko so ga poučili, koliko sme reči, še bolj natanko, na kaj ne sme pristati. To so predvsem nemške stvari, o tem smo mnogo pisali. Ko bo prišel Laniel iz Berlina, bo doma najbrž spet oženj v stregi — že iz priljubljene francoske navade, ki jim je železna srajca. Toda Francozi ostanejo Francozi, in ker nočejo toľči po mizi, ker jim je to proti bontonu, bodo ostali zato dobri družabniki z izbrano besedo za vsakogar razen za Nemce.

Italijanska vlada Pelle je pa tolkla po mizi in ima krizo.

Pri tem mislimo Trst. Ministrski predsednik Pella, ki je sicer velik gospodarstveni strokovnjak, je v tržaškem konfliktu igral na vojaške strune. Gotovo je želel najboljše za svojo vlado in italijansko ljudstvo. Ko potem ni bilo mogoče Trsta čez noč, kot napovedano, pripeljati v domače naročje, ga je lastna stranka delno pustila na cedilu. Ameriški časopisi sami trdijo, da je samo njegova vnema za Trst podaljšala življenje njegove vlade, zdaj odstopa.

Jedro italijanske vladne krize je pa v tem, da vladajoča koalicija nima več zanesljive večine v parlamentu, ker se je levo krilo krščanskih demokratov uprlo Pelli. Možnosti sta zdaj dve: ali gredo krščanski demokrati v razširjeno koalicijo na desno ali levo... Dejstvo pa je, da bo ta stranka kot najmočnejša tudi v novi vladi najmoč-

ZANIMIVOSTI

V letošnjem letu namerava 5.673.000 Amerikancev kupiti nove avtomobile. Ker znaša celotna ameriška produkcija za ta čas 5.575.000 avtomobilov, bodo po vsej verjetnosti prišli vsi kupci na vrsto, nekateri bodo ja sigurno tekom leta morali načrte spremeniti, ker bo pač njim kakor nam zmanjkalo potrebnega denarja.

Ameriška letalska družba „Pan American World Airways“ bo že leta 1955 uporabljala v preoceanskem letu letala, ki bodo brez pristanka lahko preletela 6.400 km, brez da bi uporabljala rezervni bencin.

Po zadnji svetovni vojni so Amerikanci izdali za zidavo novih stanovanj 75 milijard dolarjev. Tekom leta 1953 so zgradili nad milijon stanovanj. Sicer pa so jih v Avstriji zgradili tudi 6.380 v istem letu.

Neka ameriška firma je izdelala radio-aparat v velikosti 5x10 cm in kljub temu je tako močan, da zadostuje za veliko sobo.

Med drugo svetovno vojno je Amerika dobavila Rusiji in sicer v obliki posojila vrsto vojaških potrebščin, med temi tudi ladje. Sedaj se vršijo pogajanja med obema državama za vrnitev 186 ladij.

Leta 1953 so evropske države producirale 75 milijonov ton jekla, torej nekaj več kakor leta 1952. Produkcija jekla se je zvišala v Veliki Britaniji, v Češkoslovaški, nazadovala pa je ta produkcija v Franciji, Belgiji in Zapadni Nemčiji. Ameriška produkcija jekla pa je znašala v istem času 102 milijona ton.

V Atenah v Grčiji so izkopali strokovnjaki kamenita tla velike sodnijske dvorane, kjer so pred 2.500 leti sodili velikega grškega misleca Sokrata.

Amerika je izvozila tekom zadnjih štirih let približno 7,8 milijonov ton vojnega materiala preko morja, polovico so dobavili tekom leta 1953. Ladje in letala niso vsteta, pač pa je vračunanih 27.400 tankov in vojaških bojnih vozil, 25.800 kanonov, 1,5 milijonov malega orožja, 147.000 motornih koles in 4.340 letal. Za vojaško službo so Amerikanci izvezli 32.500 inozemcev. Vse za mir!

Ko se je junija 1951 pričela vojna na Koreji, smo ta pojav občutili po vsem sve-

tu. Sirovine so se takoj znatno podražile in jelo jih je tudi primanjkovati. Da bi dosegle zapadne države pravilno razdelitev razpoložljivih sirovin, so organizirale mednarodno komisijo za sirovine. V tej komisiji je bila zastopana tudi Avstrija. Sedaj ob koncu korejske vojne so se pomirile cene, blaga je zadosti in tako se je s koncem minulega leta tudi ta komisija razšla.

Nenavadna smrtna nesreča se je pripetila v nekem belgijskem potniškem letalu, ko je zapustilo pariško letališče Le Bourget. Sunek vetra je odprl vrata in silen zračni pritisk je vrgel službojočega natakara (stewarda) skozi vrata med propelerje, ki so ga dobesedno razsekali. Ko so zbirali zemeljske ostanke nesrečnega, so našli tudi zapestje z uro, ki je še tiktakala.

Albanec Ramo Rmadan, ki je 9. decembra 1953 pri DP taborišču St. Martin pri Beljaku zavratno umoril svojega rojaka Hasana in pobegnil, je bil pred dnevi v Ljubljani spoznan in aretiran. Avstrijske oblasti bodo zahtevale njegovo izročitev.

Ameriški predsednik Eisenhower je 28. decembra pozval ameriški narod, naj se konec starega in pričetek novega leta v okviru družin proslavi. „Srečen sem, da se je moj sin vrnil iz Koreje in je med nami!“, je vzkliznil. — Z njegovim se je vrnilo tudi na tisoče drugih sinov. Konec vojne na Koreji je Eisenhowerjev državniški uspeh in družinsko veselje.

Angleška kraljica Elizabeta in njen soprog vojvoda Edinburški sta prispela na Novo Zelandijo, kjer je kraljevskemu paru priredilo prebivalstvo prisrčen sprejem. Potovanje kraljice Elizabete po angleških dominijonih širom sveta bo trajalo nad pol leta.

Iz glavnega mesta Japonske poročajo, da se je tam posrečilo producirati umetni riž.

Ta umetni riž je mešanica iz pšenične moke, krompirjevega škroba in riževe moke. To mešanico drobijo tako, da sliči rižu po obliki, barvi in trdnosti. V kuhinji pa je isti način uporabe kakor pri naravnem rižu.

Občinske volitve

jo izvesti samo volilni upravičenci dotične občine.

Volilne predloge je treba vložiti do 21. februarja 1954. Volilni predlog mora nositi 25 podpisov volilnih upravičencev dotične občine.

Volilni predlog je veljaven, če ima:

1. točno označbo stranke ali nosilca liste.
2. Kandidati morajo biti vpisani po vrstnem redu in sicer ime, poklic, rojstno leto in naslov.
3. Naslov osebe, kateri naj se volilni akti v dotični občini dostavljajo.

Prva skrb bo torej predgled volilnih imenikov, da ne bi bili vpisani ljudje, ki nimajo volilne pravice ali bi bili zopet drugi izpuščeni, ki imajo volilno pravico.

nejši činitelj. Če pa ne uspe sestaviti delazmožne nove vlade, bodo razpisali nove volitve.

... in pri nas v Avstriji

Avstrijska politika je danes v pričakovanju tega, kar naj bi prinesla konferenca v Berlinu v zadevi državne pogodbe za Avstrijo. Seve tudi zvezna vlada pri vsem tem ni pasivna, marveč poskuša z neposrednimi stiki na vse strani pripraviti razpoloženje za razgovore. Zastopniki zapadnih velesil so že izjavili, da so pred 4 in pol leti sprejeti pogoji za Avstrijo pretežki in je treba doseči spremembe. Tedaj so namreč določili, da more Avstrija plačati Sovjetom 150 milijonov dolarjev odškodnine in dovoliti, da Rusi skozi 60 let izrabljajo velik del avstrijskih petrolejskih vrelcev.

Avstrijska vlada je že imenovala svojega zastopnika za razgovore v Berlinu in sicer šefa političnega oddelka v uradu zveznega kanclerja, poslanika dr. Josipa Schönerja. Ko pa se bodo konkretni razgovori pričeli, bosta v Berlin odpotovala zunanji minister inž. Figl in njegov namestnik dr. Kreisky.

Na Dunaju je pred akademiki na univerzi govoril zunanji minister inž. Figl o problemih Združene Evrope. Pri tem je naglasil, da je zamisel Združene Evrope po vojni močno napredovala, da pa bo treba na tej poti premostiti še mnogo ovir.

Ob vstopu v novo leto sta predsednika obeh vladnih strank, tako kancler Raab kakor tudi vicekancler Schärff zastopala stališče, da je v tekočem letu treba najprej pomagati družinam z večjem številom otrok. Gospodarske razmere so namreč take, da so ravno te družine najhujše prizadete. To dejstvo gotovo tudi močno vpliva na število rojstev v vsej državi. Pri tem moramo vpoštevati dejstvo, da je v Avstriji nad polovico vseh družin brez otrok. Število rojstev pa pada od leta do leta. O Franciji so nekdanj govorili, da je na izumiranju. Po vojni pa se je Franciji posrečilo z raznimi gospodarskimi ukrepi ustaviti padanje rojstev in tako zopet zbuditi ljubezen do otroka. Tako misli in namerava sedaj tudi avstrijska vlada, da bi z gospodarskimi ukrepi podprla družino.

Drugo vprašanje, katero so sedaj pri ugodnem razvoju gospodarskih prilik močno naglašali, je splošna starostna oskrba.

V Avstriji bo v tekočem letu skoraj tri četrtine vseh volilcev pristopilo na volišče. Dne 14. marca so občinske volitve na Koroškem. Istotako bodo tekom leta občinske volitve na Gradiščanskem in v Salzburgu. Deželno-zborske volitve pa bodo letos na Dunaju, v Nižji Avstriji, v Salzburgu in na Predarlškem. Računajo, da se bodo pojavile radi razkola v VdU-ju večje spremembe.

Na Koroškem se je vršil OeVP-letni strankin zbor dne 5. in 6. januarja v Celovcu. Zbor je posvetil svojo pozornost pretežno občinskim volitvam dne 14. marca.

Na zboru je govoril tudi državni tajnik Graf in pri tej priliki ugotovil, da so dobili iz ERP denarja (torej iz ameriškega denarja) veliki preveč in mali premalo. Dodati bi moral pri tem še, da je dobil severni in zapadni del Koroške preveč in južni del premalo. Ko pa smo poskušali v številnih intervencijah tudi pri Amerikancih na Dunaju doseči pravičnejšo razdelitev denarja, tedaj so se Amerikanci sklicevali na avstrijske oblasti, te pa so zopet trdile, da odločajo Amerikanci.

Prvič smo slišali tudi iz ust državnega tajnika Grafa, da ima OeVP za nacionalne „šlagerje“ le malo ali pa nič razumevanja. Zdi se nam, da temu „novemu stališču“ OeVP odgovarja tudi sestav strankinega vodstva. Na predzadnjem strankinem zboru sta bila za podpredsednika izvoljena deželni svetnik dr. Karisch in sedanji avstrijski generalni konzul v Milanu g. dr. Steinacher. Državno in deželnozbornske volitve, ki so sledile, so prinesle stranki poraz. Sedaj pa so prezidentu Gruberju dodali 32 letnega uradnika g. Lercherja za podpredsednika in še vse predsednike strokovnih organizacij stranke in sicer nam. dež. glav. g. Ferlitscha, poslanca in predsednika trgovske zbornice g. inž. Rapatza, poslanca in predsednika delavske in uradniške organizacije g. Wunderja ter predsednico ženske organizacije go. Fräse Ehrfeld. Izločitev dr. Karischa in dr. Steinacherja iz strankinega vodstva gotovo ni samo zunanja forma. V interesu dežele in obeh v deželi živečih narodov ta korak OeVP pozdravljamo, ker smo prepričani, da bo tako v bodoče odpadla marsikatera politična napetost v deželi.

CELOVEC

Vsako nedeljo in praznik je v stari bogoslovni cerkvi v Priesterhausgasse nedeljska služba božja ob pol 9. uri.

NAROČNIKI, POZOR!

Današnji številki prilagamo položnice. Cenjene naročnike prosimo, da poravnajo naročnino za tekoče leto. Za celo leto znaša naročnina šil. 36.—. Kdor pa ne more plačati naročnine za celo leto, bo to napravil vsaj za pol leta. Dvoje jajc na mesec znaša naročnina, to je vsota, katero zmore pri dobri volji vsakdo. Teden za tednom vam prinaša list novice iz domovine in vsega sveta, storite tudi vi za list, kar storite pri vsakem trgovcu, da plačate to, kar ste dobili. Velika in dobro povezana družina bralcev in dopisnikov smo postali tekom zadnjih petih let in tako smemo računati, da bo ta družina, ta skupnost, ostala tudi naprej. Saj nimamo v deželi niti enega lista, ki bi po svojih krajevnih poročilih bil tako močno povezan z vsemi deli južne Koroške kakor je ravno „Naš tednik“.

Položnic nismo priložili onim poštnim okolišcem, kjer se naročnina direktno pobira.

ZA STARČEV SPOMENIK SO DAROVALI:

Neim., 10.—; Ratschnig Matija, Obirsko 20.—; Rutar Silvester, Malčape 10.—; Ivančič Franc, Goriče, 5.—; Zbirka Gorpiče, 125.—; Buch Karl, na Dračju 10.—; Neimenovana 50.—; Dovjak Tomaž, Sele-Cerkve 10.—; Sapltnik K. Železna Kapla 10.—; Niko Markl, župnik Rožeg 20.—; Roblek Katarina, Sele 20.—; Neimenovani, Večna ves 10.—; Povoden Miha, Stara ves 5.—; Sekolnig Lukas, Laaken 30.—; Maierhofer, Muškovnik 30.—; prof. Severna Amerika 125.—; župni urad St. Paul na Zilji 10.—; Kuhling Ivan, Štriholče 18, 20.—; Klatzer Marija, Vetrinj 10.—; Neimenovani 50.—; Tarman Roza, Podgorje 25.—; Mikl Johan, Brnca 40.—; Miklavčič Janez, Gorinčice 50.—.

ZA LIMBARSKEGA SO DAROVALI:

Poklač Stefan, Poreče 10.—; Neimenovana 50.—; župni urad, Radiše 50.—; Matulič, Grosslobming 10.—; Neimenovani 10.—.

Še enkrat: Limbarski

Slavnim pesnikom postavljajo spomenike. V mestih imenujejo ulice, trge in parke po njih. Pesnik se rodi, namreč kot pesnik. Pesništvo je dar božji.

Tudi naš Limbarski je pesnik. Živi gori v Erzbergu in pošilja pesmi našim listom in knjigam. Kdo ga ne pozna po imenu? Kdo še ni bral njegovih pesmi? A ne godi se mu posebno sijajno. Lani je bil hudo bolan. In manjka mu obleke. Pisal mi je: „Če morete, pošljite mi kaj ponošene obleke; kake hlače, srajco ali čevlje. Suknjo pa imam ter mi je ni treba pošiljati.“

Kdor hoče biti deležen dobrega dela telesnega usmiljenja: „Oblačiti nage“, ta je naprosen, da pošlje mal dar za našega pesnika Limbarskega, da si bo kupil hlače, srajce in čevlje. Vzemite položnico „Našega tednika“ in na sredi na drugi strani napišite: Limbarski. Uredništvo „Našega tednika“ mu bo potem poslalo te darove.

Našemu pesniku Limbarskemu pa želimo v letu 1954 čvrstega zdravja in da bi nam spenil še mnogo lepih pesmi! Bog ga ohrani!

CELOVEC

Naši bralci so opazili, da oglašuje pri nas v Malih oglasih nova tvornica žganih pijač pod imenom „Adria-Getränke“ — Baršič. Na povabilo lastnika smo obiskali njegov obrat, ki je v poslopju nekdanje tovarne Minija v Žrelcu. Lastnik nam je pri tem pripovedoval, da je zelo opustošene prostore s svojimi prihranki sam popravil in ker je sam agrarni inženir po poklicu in je v tej stroki deloval pri znanih celovških tvrdkah, je svoje sposobnosti stavil v službo svojega lastnega podjetja. Dal nam je poskusiti nekaj svojih proizvodov in nam je pojasnil, da se poslužuje pri izdelavi svojih žganih pijač dolgoletnih izkušenj, ki so v marsičem morda nove ali pa zelo dobro staroznane. Posebno ponosen je na svoj „Medicinal“ zdravilni liker, za katerega dobiva zelišča celo iz Orienta. Tudi druge tukaj poznane žgane pijače kot konjak itd. so po brezkonkurenčno nizkih cenah in dobre.

ŽVABEK

Veliki žalni sprevod se je pomikal dne 30. 12. 1953 iz Doba proti Žvabeku. Dolga vrsta žalujočih je spremljala Posternikovega očeta iz njegovega doma v Dobu proti farni cerkvi. Obilna udeležba pogreba je pričala, kako visoko je vse cenilo rajnega očeta. Ta je bil res mož, oče in gospodar v pravem pomenu besede. Preteklo leto je nameraval obhajati svojo zlato poroko, a mučna bolezen ga je ovirala in namen zahtevala.

Bil je oče 12 otrok, ki jih je vzgajal v verne kristjane in pridne ljudi. Svoje gospodarstvo pa je modro in pametno izboljševal. Docela se je ravnal po pravilu: „moli in delaj!“ V molitvi in veri je iskal tolažbe in moči, da je lahko izpeljal veliki načrt svojega življenja. Nad 50 let je bil rajni cerkveni ključar pri znani podružnici sv. Lucije. Posebno rad je obiskoval podružnico sv. Jurija, ki je bil njegov krstni patron. — Zvesto in vztrajno je prihajal ob Gospodovih dneh v farno cerkev sv. Stefana. Za cerkvene potrebe je imel vedno odprto srce in roke. Na njem so se pač uresničile besede pesnika, ki pravi: „Dolžan ni samo, ker veleva mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan!“

Na zadnje se je odlikoval predvsem v tem, ko je znal tako potrpežljivo prenašati leto dni težko bolezen, dokler mu ni izčrpala moči. Odšel je, da se odpočije od dolgega truda in prejme plačilo za svoje bogato življenje. — Večna luč naj mu sveti, naj počiva v miru!

PRIBLA VAS

Da cenjene bralce „Našega tednika“ bolj seznanimo z našo vasjo, njeno okolico in tudi segami našega kraja, jim hočemo danes podati sliko naše ožje domovine.

Če se pelješ z vlakom ali greš peš kot potnik po deželni cesti iz Sinče vasi proti Pliberku, se ti odpre po tričetrtturnem potovanju na levi strani ceste planjava z obširnimi, ravnimi in peščenim poljem. Od deželne ceste zagledaš v daljavi cel kilometer dolgo vas in to je republika Pribla vas. 52 hišnih številk štejemo na vasi. Z deželne ceste pa vodi na vas lepo izpeljana občinska cesta. Od leta 1949 imamo pri nas električno luč, ki nam tudi ponoči omogoča orientacijo.

Imamo tudi svojo lepo starodavno podružno cerkev, v kateri kraljuje sv. Miklavž, naš vaški patron; spadamo pa k župniji Doberla vas, ki je celo uro oddaljena od nas.

Naša mladina pa se šola v Kazazah, ki so le pol ure oddaljene. V glavno šolo pa hodijo otroci v Velikovec, kjer se jim zabranjuje učenje slovenskega jezika.

Za novo leto in svečnico pa praznujemo pri nas koledovanja, dva stara običaja, katere spremljajo lepe krščanske pesmi.

Naša vas šteje 240 duš, 125 moških in 115 žensk. Pri nas še velja, da je mož glava, ker imamo še večino. Bela žena pa se je lani oglasila šestkrat in pretrgala nit življenja trem moškim, eni ženi in dvema fantičkoma. Tudi rojenih je bilo šest. Nazadovali nismo, pa tudi ne napredovali. Sv. maš je bilo tekom leta v naši podružnici opravljenih 19, med temi 5 nedeljskih. Upamo, da nas bodo tudi v novem letu gospodje od fare pridno obiskovali.

Rajnim želimo miren počitek v Bogu, novorojencem pa, da bi rasli v blagosti in modrosti, vsem ostalim pa naj to leto prinese prav obilo uspehov.

ŠMIHEL PRI PLIBERKU

Za novo leto nam gospod župnik vedno povedo kako novico. Pred vsem pa nam radi povedo, kaj se je v preteklem letu vse zgodilo. Rojenih je bilo v starem letu vseh skupaj v fari in izven fare 48 otrok, 44 zakonskih, 4 nezakonski. 31 dečkov in 17 deklic. Seveda, vojska bo, so modrovali pred cerkvijo v Rinkolah, je več fantov kot deklic. Nekateri so rekli, pa smo res pridni! Umrlo jih je samo 19, en faran je bil pokopan izven fare. Otroka sta umrla dva, eden je utonil, drugi pa takoj pri rojstvu. Torej se število smrti dojenčkov vedno bolj zmanjšuje. Najstarejši in zadnji mrlič v starem letu je bil Pušnikov Tevž iz Strpne vasi, 80 let star. Najstarejša ženska pa Kordeževa na Letini, Marija Kordež, 90

let. Torej če primerjamo smrti z rojstvi, moramo reči, da spadamo k vzhodu in ne k zapadu, ker smo še živeči narod, ki napreduje. Poročilo se je 12 ženinov iz fare in 13 nevest, 10 porok je bilo doma, ostale pa izven fare. V farni cerkvi smo v gorečnosti nazadovali, imeli smo 10.931 obhajil, 250 manj kot lani, Rinkole pa so nam v tem oziru vzgled. Tam pa je bilo 2147 obhajil kakor v mali fari, 552 več kot lani; v Dvoru malo manj kot lani, Večna vas pa je napredovala za sto obhajil. Civilnih zakonov imamo pa kar 7. V naši sredi pa imamo tudi ljudi, ki ne pripadajo nobeni veroizpovedi, adventiste, protestantov se je že nekaj udomačilo med nami, tako da bomo imeli počasi vse mogoče in nemogoče veroizpovedi.

ŠMIHEL PRI PLIBERKU

Na novo leto so krstili g. župnik Jožef Picej, svojega nečaka Adolfa, Vladimira Piceja. Rojen je bil v Celovcu, dne 19. decembra 1953, kjer so ga pri „Standesamtu“ takoj zapisali za Nemca. Proti temu je vložil oče, g. dipl. trgovec Adolf Picej priziv, nakar so Nemci črtali in zapisali Slovenca. Torej, če vsakega otroka, ki se zadere po rojstvu, zapišejo za Nemca, potem se ne čudimo, da je na Koroškem vsak dan več Nemcev. Pri krstu sta bila navzoča tudi oče in mati. Za botra sta bila g. Franc Picej pd. Bajcar v St. Jakobu pri Velikovicu in gospa Katarina Picej rojena Habernik iz Naglč.

PODLIBIČ

Pri Lobergu so kupili malega Lukeja. Krst je bil 21. decembra. Za botra sta bila Valentin in Antonija Pušl iz Gonovec.

Johan Lomšek
ST. LIPS, Post EBERNDORF
Zastopnik za Rož Matevž MIKLAVČIČ,
GORINČICE pri St. Jakobu v Rožu

ŠTEDILNIKI,
šivalni stroji, kotli, mlini,
drobilniki, posnemalniki,
radio-aparati in vsi ostali kmetijski in gospodinjinski stroji najceneje in pod ugodnimi pogoji v zalogi strojev

STRPNA VAS

Kakor vsako leto, smo tudi letos pridno nosili Marijo. Marija je dobila prenočišče pri Kosu, Krajgerju, Pisku, Sperdinu, Oreju, Hotimu, Kosmu, Lipniku. Zadnji večer pa je šla zopet nazaj h Kučju. V lepem številu smo jo spremljali vsak večer od hiše do hiše moleč rožni venec, peli litanije Matere božje in adventne ter Marijine pesmi. Gospod župnik so nas vsak večer obiskali in nam povedali nekaj iz Marijinega življenja po svetem pismu, katero nam ravno pred rojstvom ve toliko povedati o naši nebeski Materi. Brez te lepe pobožnosti bi si ne mogli več predstavljati priprave na božič. Že par let sem pa nas obišče ravno v tem času, ko išče Marija prenočišče, smrt. Lani smo ravno isti večer prinesli Marijo v hišo, ko so pripeljali h Kolmanu Franca Podričnik. Letos pa je prišla bela smrt k Pušniku kot dobra odrešiteljica in je rešila Pušnikovega Tevža njegovega težkega trpljenja. Bil je že nad tri leta popolnoma slep, povsem je obnemogel in tako je bil vedno priklenjen na postelj. Udano in potrpežljivo je prenašal bolezen. Vsako leto sprejel po stari navadi svete zakramente na domu, letos pa ni mogel več čakati na skupno bolniško obhajilo, ampak so ga že 28. XI. spreviedeli s sv. zakramenti za umirajočega. Dočakal je visoko starost osemdesetega leta. V nedeljo prej je še rekel, na sveti dan bom pa že v nebesih in res 22. je zaspal v Gospodu. Pogreb je bil takrat nekako nenavaden. Strpinski fantje so imeli rdeče nagelne kot pogrebci, krsta je bila bela, trakovi pri venci tudi beli. Rajni Tevž je bil pravičen in pobožen mož. Vse dni svojega življenja je hodil pred Gospodom v pravičnosti in svetosti. Bil je samskega stanu. Posebno je posvečeval nedelje, ko je postal samostojen, se je izogibal ob nedeljah in praznikih vsakega hrušča in vsakega malega opravila, rad pa si je zapel in zaigral doma in bil v krogu svojih domačih vedno vesel in dobre volje. Če nam je vsak pogreb pridiga, tako so

rekli g. župnik, potem nam je ta še prav posebnost, ko smo spremljali tega starega moža k zadnjem počitku kakor otroka po krstu. Upamo, da je dosegel to, kar je par dni pred smrtjo prerokoval, da bo na božič že v nebesih. Pevci so mu zapeli zadnje žalostinke na grobu in v cerkvi. G. župnik so se v imenu sestre in nečaka Janeza Močnik zahvalili za vso oskrbo, katero so rajnemu izkazali Pušnikovi in ko so tudi rajno mater, ki je bila petnajst let slepa in na postelj priklenjena, požrtvovalno oskrbovali. Rajni naj počiva v miru. Pušnikovim naše najiskrenejše sožalje.

PODKRAJ

Pri Najberžu ne morejo biti brez dekle, ker je tako velikansko posestvo. Zato so kupili 17. decembra 1953 malo deklico Kristino Marijo. 29. grudnia so jo pripeljali h krstu v Šmihel. Za botra sta bila Viljem in Marija Kropiunig, rojena Neubersch. Vesele družinski praznik, katerega se je veselila cela družina; posebno dobre volje pa je bil stari oče Jožef Neubersch, ko je videl, da bo rod na njegovom domu živel naprej.

GORENČE

Farna kronika: V preteklem letu 1953 se je rodilo v naši fari 8 otrok (5 dečkov in 3 deklice). Umrlo je v domači fari 7 oseb (2 moška in 5 žensk). En faran je umrl izven fare.

Poročeni so bili doma trije pari, 1 par pa izven fare. Poleg tega pa so se poročili izven fare še sledeči, ki so bili na Gorenčah rojeni: Rovani Ciril se je poročil na Otoku ob Vrbskem jezeru z Napečnik Kunigundo, Burger Ernest se je poročil v Inomestu z Rainer Marijo in Trunk Frida se je poročila na Rudi z Blažem Kropp.

ŽELEZNA KAPLA

Prosti vod z visoko napetostjo skozi dolino Bele v Železno Kaplo je od ponedeljka, dne 11. januarja 1954, pod tokom. Naše bralce opozarjamo, da je vsako dotikanje električnega voda ali pretiranih žic od ponedeljka naprej smrtno nevarno. Cenjeni bralci naj se na vsak način varujejo te nevarnosti. Istočasno opozarjamo tudi na uradno objavo K E L A G, koroška elektroakcijska družba, okrajna uprava v Celovcu, na zadnji strani našega lista.

ŠT VID V PODJUNI

Ljudsko gibanje: V preteklem letu je bilo v naši župniji 19 rojstev, 15 pogrebov in 10 porok.

Preteklo nedeljo so se zbrali pri Bajcarju v Rikarji vasi podružničarji, da se skupno z dušnim pastirjem pomenijo glede poprave in obnove tamošnje cerkve. Sliko v stranskem oltarju, ki predstavlja Darovanje Marijino, je dala prenoviti na svoje stroške Brancejeva mati. Bog ji bodi plačnik!

Pri Voglu se je pričel 4. t. m. kuharski tečaj, katerega priredi Kmečka gospodarska zveza. Tečaj pod vodstvom Katice Stich lepo napreduje. Pri fari se je pred kratkim končal šivalni tečaj, govori se tudi nekaj o nemškem kuharskem tečaju, toda ne vemo, koliko je resnice na tem in če bo poleg slovenskega še sploh prišel do veljave.

ZELINJE

Se moramo pa tudi iz našega kraja oglasiti, staremu letu v slovo in novemu v pozdrav.

V minulemu letu nam je Bog kar bogato pognil mizo. Letina je bila dobra, tako da smo si po zadnjih pičlih letih, ko je vladala suša, tudi v naših žepih vsaj malo opomogli.

Božične praznike smo obhajali po lepem geslu Svete noči: „Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji...“. Kar lepo število vernikov iz vseh okoliških krajev, posebno iz Hudega kraja, se je zbralo pri polnočnici, ki so jo darovali č. g. katehet Orel iz Velikovec.

Novo leto pa smo pozdravili vsak po svoje. Nekateri doma, drugi pri sorodnikih in prijateljih, manjkalo pa seve tudi ni tistih, katere je našlo novo leto za gostilniško mizo ali pa na plesnem odru. Kakor se nam zdi, so novo leto še najbolj dostojno pozdravili naši neutrudljivi cerkveni pevci. Le ti so po stari navadi v našem kraju šli od hiše do hiše in so s staro novoletno pesmijo voščili veselo ter srečno novo leto 1954. Kdo ne pozna tiste stare kolednice: „Včakali smo novega leta, čast, hvalo mi dajmo Bogu...“

Naši otroci so bili v božičnih počitnicah slabe volje, ker so se morali vrniti med (Nadaljevanje na 5. strani)

Pri na na Koroškem

(Nadaljevanje s 4. strani)

šolske stene, brez da bi v zadovoljvi meri uživali zimsko naravo. Zato jim pa sedaj pri šolski telovadbi v naravi gotovo ne bo manjkalo sank.

Mislím, da je umestno, da povemo na tem mestu, da vladajo na naši šoli neznosne razmere. Ljudje se po pravici sprašujejo, ali ni nikogar, ki bi v tej zadevi napravil red. Vedno je bilo tako, da stanuje v šoli tisti učitelj, ki poučuje na naši šoli naše otroke. Šolsko poslopje je last občine in to vzdržujemo vsi z občinskim davkom, ki gotovo ni malenkosten. Zato imamo tudi pravico zahtevati, da vlada na naši šoli red.

ŠT. ILJ OB DRAVI

Minulo je zopet leto in kakor vedno nas zanima, koliko nas je v fari in koliko jih je zmanjkalo. Smo se začudili, da je takorekoč tudi k nam že prišla kuga, ki se poraja po vsej Evropi. Proti prejšnjim letom, ko je bilo rojstev okrog 50, smo jih letos samo 19 našli. 10 deklic in 9 fantov. Umrlo jih je 15 in tu zopet 12 moških in samo 3 ženske. Poročenih pa je bilo 16 parov, kar da upati, da bo vrzel pri potomstvu in bodoče premoščena. Zadnji dan v letu nas je še zapustil Valentin Rainer pd. Pobrežnjak v Ločah in bil pokopan v soboto, 2. t. m. na pokopališču v Ločah. Ni bil oženjen, a je bil mož „visoke izobrazbe“, mnogo čital in se lahko gibal tudi v „višjih“ krogih. Bil je brat prejšnjega logaveškega župana Matevža Rainerja. Naj v miru počiva, ostalim naše iskreno sožalje!

Še neko veselo novico moramo poročati: Tik k praznikom je zasvetila na Klopcah električna luč in se zavrteli motorji. Pred dvema ali tremi leti so Klopce dale vodo za Vrbo, med potoma za Škofiče in Logaves, in tedaj so se morali ti gospodje zavzeti, da bodo do to vodo, ki je gnala mline, dali elektriko, dasi so se pozneje nekaj branili, vendar ni šlo drugače kot obljubo izpolniti. Zaenkrat samo tem, ki so dali vodo, je pa teh okrog 10. Seve morajo drugi še čakati, ker bi bili stroški precej visoki. Vendar se dela na tem, da se dobi nekaj subvencij in do zdaj najbolj oddaljena gorska vas bo zažarela v električni luči. Bilo je naravnost ganljivo videti te trde gorske grče, kako so solznih oči strmeli v žarnice. Dal Bog, da se kmalu izpolni še ostalim ista srčna želja.

Težko smo čakali na sneg, da spravimo les iz gozda. Je to edini dohodek kmeta, ki še nekaj zaleže; vendar se nam ne zdi pravilno, da se poseka ves gozd in kupi zato traktor. Posebno ne za naše gorske kmetije, ki so v robah. Vedno se kmetom pridiguje, naj več pridelujejo in več delajo, kaj bi bilo, če bi isto povedali tudi delavcem, naj delajo več in dalje, za isto plačo?

BILČOVŠ

Ob začetku novega leta radi pogledamo nazaj, kako smo v minulemu letu rasli, živel, cveteli in umirali. Zato hočemo povedati nekaj dogodkov, ki so merilo življenja naše fаре.

Luč sveta je zagledalo v preteklem letu 1953 31 otrok in sicer 14 fantov in 17 deklic, kar je gotovo zelo razveseljivo dejstvo in poseben blagoslov iz nebes. Izumrli torej še ne bomo. Od teh novorojenih faranov je bilo 25 zakonskih in 6 nezakonskih. Naša srčna želja je, da bi rasli v starosti in modrosti in milosti pred Bogom, narodu v čast in ponos, staršem v srečo in veselje.

Druga razveseljiva vest je, da je sklenilo življenjsko zvezo 7 parov. Vsem novoporočencem še enkrat čestitamo in jim kličemo: Bog vas živi in ohrani v božji in medsebojni zakonski ljubezni in zvestobi ter vas bogato obdari z nadnaravno milostjo in zemeljskim blagoslovom.

Uresničile so se tudi resne besede: „Smrt ne zbira, le pobira!“ Iz naše farne družine je tirjala 14 žrtev, 6 moških, 5 žensk in 3 otroke. Spominjamo se jih radi v molitvi, le to jim bo v pomoč in tolažbo. Tiho in vendar v srce segajoče nas opominjajo: „Kar ste vi, smo bili mi; kar smo mi, boste vi!“

Tako je človeško življenje: veselje in žalost se srečujeta, eni prihajajo, drugi se poslavljajo, ker nismo mi gospodarji nad življenjem in smrtjo.

Novo leto nam prinaša nove upe, nove nade, novo veselje in nenazadnje novo žalost. Prosimo vladarja vseh vladarjev, da bi nam bilo v notranjo in zunanjo dobroto in korist, v časno in večno srečo. To želimo bralcem našega lista to- in onstran morja.

Listnica uredništva

M. P., tvojo zaskrbljenost glede Podkronosa delimo tudi mi.

V. P., članek o Rusiji bomo prinesli.

I. R., poročilo o romanju v Lurdu bomo priobčili ob koncu podlistka „Lurd — svetovni fenomen“.

A. M., vi želite, da bi v vsaki številki objavili vsaj na dveh straneh roman. Tudi mi bi radi to storili. Vendar vse druge potrebe lista onemogočajo izpolnitev Vaše želje.

J. S., Vi ste sicer obljubili, obljube pa niste držali. Ali naj tudi za Vas velja: „Obljuba je Bogu ljuba!“

K. R., kritike smo veseli, še bolj pa bi se veselili, če bi s svojim prispevkom nedostatek popravili.

P. G., prav lepa Vam hvala, da tako pridno poslušate celovške radio-oddaje. Tudi mi soglašamo z Vašo kritiko. Da pa ne bo zamere, bomo to poskušali urediti direktno z vodstvom radio-oddaj.

Vsi prisrčno pozdravljeni!

Pismo s podeželja

V praznikih sem imel res tudi časa, da sem razmišljal in premišljal o naših koroških razmerah. Dvojezično šolo so zopet spravili na dnevni red.

V nemških listih sem bral, da se godi Nemcem na Koroškem huda krivica. Dobro in dolgo sem tuhtal in res tudi sam prišel do spoznanja, da je ta očitek upravičen. Godi se jim res velika krivica, vendar ne po slovenski, marveč vsekako po nemški krivici. Ob času zadnjih volitev februarja 1953 je namreč gospod deželni glavar kot šef koroškega šolstva odredil, da se slovenščina na velikovških šolah poučuje samo eno uro

na teden. Zdi se mi, da obstoja krivica v tem, da bi se morali velikovski otroci v eni tedenski uri naučiti isto, kar se drugi otroci naučijo v treh tedenskih urah. Ker pa po dosednji izkušnji velikovski otroci niso trikrat tako nadarjeni kakor drugi, je seve za nje huda obremenitev in se jim res godi težka krivica in so starši upravičeno, da protestirajo.

Bo pač le bolj pravično, da imajo vsi otroci iste obveznosti do obeh deželnih jezikov in to bo tudi bolj demokratično. Demokraciji pa že hočemo vsi biti.

ERP-posojila

Zvezno ministrstvo za poljedelstvo in gozdarstvo je s svojim odlokom z dne 20. novembra 1953 štev. 80.995-V/14/53 olajšalo pogoje pri najetju posojila za pripravo poti, ki služijo dovažanju lesa in to za male obrate.

Do sedaj so taka posojila vknjižili, kar pa je bilo za male kmečke obrate prevelika obremenitev.

Od sedaj naprej dobijo taka posojila tudi mali kmečki obrati ali zadruge, ki take obrate povezujejo v eno celoto, brez da bi se posojilo vknjižilo in sicer:

1. če prevzame domača posojilnica polno jamstvo kot porok in plačnik napram ministrstvu za poljedelstvo in gozdarstvo;

2. če vsi člani skupnosti jamčijo kot poroki in plačniki za posojilo. Pri teh pogojih pa posojilo ne sme preokračiti polovice vrednosti donosa tega tako zajetega gozda.

Posojila dajejo za dvajset let pri 2 odst. obresti.

Gozdarski oddelek Kmetijske zbornice daje podrobna pojasnila.

MEHANIZACIJA AVSTRIJSKEGA KMETIJSTVA

Naslednje številke kažejo, kako je avstrijsko kmetijstvo v mehanizaciji napredovalo oziroma so istočasno tudi dokaz boga s podeželja.

Štetje 20. maja 1953 je dognalo sledeč položaj:

	1939	1946	1951	1953
Elektromotorji	88.051	142.526	226.236	264.645
bencinmotorji	38.892	44.237	44.115	36.475
traktorji	1.782	7.465	22.490	30.884
motorne kosilnice	—	3.834	13.973	28.030

Nazadovanje bencinmotorjev kaže tudi, da elektrifikacija podeželja napreduje. Avstrijsko kmetijstvo je v času gornjega štetja razpolagalo z 2.132.000 konjskimi silami. Nad polovico teh moči so dajali elektromotorji. Leta 1952 je industrija poljedelskih strojev prodala domačemu kmetijstvu strojev za 775 milijonov šilingov.

MANJ JAJC

V okolici nekega italijanskega vojaškega letališča so kmetje ugotovili, da ležejo kokoši znatno manj jajc, ker jih vedno razburja nemir letal. Kokoši so trajno vznemirjene in postanejo tudi nervozne.

POJDI Z NAMI

(Za novo leto 1954)

Pojdi z nami, božje Dete,
čez sneženo zimsko plan.
Staro leto je končano,
Ti nas pelji v novi dan.

Pot uglađi in usmeri
k Soncu prvi naš korak.
Glej, temnišo se večeri,
iz globin vali se mrak.

Čez strmine pojdi z nami,
kjer prepadi zevajo
in visoko nad gorami
rešnje zvezde sevajo.

Ti pomagaj naložiti
takšen križ nam na ramé.
kakršnega Ti izbereš
v zadoščenje za dolge.

Sprejmi nas na vsako delo,
naj kjerkoli se vrši,
v mesta ali na deželo,
koder luč Ti v čast gori.

Koder sije še Resnica,
tam žari Ljubezni moč. —
Kjer si Ti, tam je pravica,
kjer Te ni, tam dan je noč.

Ti ustavi nam viharje
in pomiri šum valov.
Temna jutra so brez zarje,
pelji čolnič do bregov.

L i m b a r s k i

LURD — svetovni fenomen

(1. Nadaljevanje)

Opisali smo to čudežno ozdravljenje, da si moremo natančno predstavljati, kaj je čudež. Rekli smo, da more čudeže delati samo Bog. Logično bi bilo, da bi človek, ki vidi čudež, zopet veroval na Boga, če je bil prej brezveren. Kajti čudež glasno vpíje: Je Bog. — A Bog pusti človeku prosto voljo. In tako se more zgoditi (in se tudi včasih v resnici zgodi), da človek kljub čudežem ne veruje v Boga. To stori človekova hudobna volja. Zgodi se, da človek kljub čudežem noče verovati. A človek je zmožen take hudobije. To stanje imenujemo trdovratnost ali zakrknjenost, in je greh zoper Svetega Duha. Ta hudobija volje je naravnost nekaj satanskega.

Take vrste človek je bil Emile Zola. Videl je čudeže z lastnimi očmi, a ni veroval! V svojem romanu Lurd taji čudeže.

Zola je videl, kako je bila v Lurdu čudežno ozdravljena Marija Lebranchu (Lebranchi). Bila je tuberkulozna v tretjem štadiju. Dne 20. avgusta 1892 je bila v Lurdu nenadno ozdravljena. Ozdravljenje je bilo popolno. Dvajset zdravnikov je dognalo, da je ženska popolnoma zdrava, in da v njenih pljučih ni več niti sledu tuberkuloze. Zola je bolnico videl in videl je tudi ozdravljenje. Kljub temu ni hotel priznati čudeža.

V svojem romanu to bolnico imenuje z imenom Grivotte in piše, da se je ozdravljenki na poti domov bolezen zopet povrnila in da so jo smrtno bolno pripeljali v bolnišnico. Tam da je umrla.

Toda resnica je bila tale: Ozdravljenka je ostala popolnoma zdrava in se je poročila. Živela je s svojim možem v Parizu. Po možu se je imenovala Wuiplier.

Dr. Boissarie (Boasari) je protestiral. Dr. Boissarie je bil predsednik urada za ugotavljanje ozdravljenj v Lurdu. Dr. Boissarie je protestiral zoper Zola-jeve laži na neki konferenci v Parizu 2. novembra 1895. — Osebo je

obiskal Zola-ja in ga ostro prijel, kako more pisati take neresnice, ko iz lastne izkušnje ve, da je ona ženska popolnoma zdrava. Zola pa mu je odgovoril: „Gospod doktor, jaz storim z osebami v svojih knjigah, kar hočem.“ In nato je pristavil: „V ostalem, gospod doktor, če bi tudi v Lurdu vsi bolniki na en mah ozdraveli, jaz vendar ne bi veroval, kajti čudežev ni.“

„Čudežev ni!“ — Za človeka, ki noče verovati, čudežev ni! Kajti, če človek prizna možnost čudežev, mora priznati tudi, da je Bog. Kajti samo Bog more delati čudeže. Tajiti očitvidne čudeže, to je višek hudobne volje. To je že prav satanska zakrknjenost. —

A sitno je bilo Zola-ju vseeno, da ga je tako prijel dr. Boissarie. Leta 1896 je šel torej Zola k Mariji Lebranchu (Lebranchi), poročeni Wuiplier, v romanu imenovani: Grivotte. Zola je ozdravljeno rekla, da dr. Boissarie neprestano nadleguje, ker je v svojem romanu pustil Grivotte-o umreti. Ponudil ji je denarja in je obljubil, da bo za njo skrbel, če s svojim možem zapusti Pariz in se preseli v Belgijo na deželo v neki kraj, ki ga ji bo natančneje označil. Toda ozdravljena Marija Lebranchi, poročena Wuiplier, od Zola imenovana Grivotte, ni bila volje, da bi podpirala Zola-jeve laži. Ne ona, ne njen mož se nista dala podkupiti in sta ostala gluha za Zola-jeve ponudbe. Pač pa je mož ozdravljenke lastno-ročno pograbil Zola-ja in ga potisnil skozi vrata!

Zola pa je pozneje nesrečno umrl. Ali se je zgodila nesreča ali premišljen samomor, dejstvo je, da so ga našli nekoč mrtvega v postelji. Poleg postelje je ležal poginjen pes. Zadušil ju je plin.

2. Lurška prikazovanja

Lurška prikazovanja moramo kritično premotriti. Ali je bila Bernardka res deležna nadnaravnih prikazni? Ali se ji je res prikazovala Mati božja? Ali niso bila mogoče prikazovanja samo sad Bernardkine domišljije? Ali kakor pravimo s tujo besedo: halucinacije? Ali pa je mogoče Bernardka namenoma varala, slepila ljudi?

Najprej si oglejmo prikazovanja sama.

Vseh prikazni je bilo 18. Razdelimo jih lahko na tri dele in sicer: prvič tri uvodne prikazni; drugič tri sklepne ali zaključne prikazni in tretjič jedro lurških prikazni, to je onih 12 prikazni, ko je Marija Bernardki naročila, naj pride skozi 14 dni vsak dan k votlini.

Oglejmo si najprej prve tri prikazni.

Pri prvi prikazni gredo pozimi 11. februarja 1858 tri deklice v občinski gozd pri Masabielski votlini v bližini Lurda suhljad (suhe drva) nabirali. Bilo je po južini. Snega ni bilo. Deklice so prišle do potoka. Bil je sicer ozek in plitev, a preskočiti ga niso mogle. Tudi brvi ni bilo. Bilo je torej treba potok prebresti. Ena izmed deklic, 14 letna Bernardka Soubirous (izg.: Subirú), je bila nekoliko bolehná in si ni upala stopiti v mrzlo vodo. Bernardkina sestra Antonija in sosedova Hanca pa sta sezuli svoje krplje (čevlje z lesenimi podplati) in sta prebredli potok. „Hu, to je bilo mrzlo,“ sta rekli Bernardki. Kmalu sta deklici izginili v občinskem gozdu. Bernardka se je nazadnje le odločila, da bo tudi prebredla potok. Sezula je čevlje, začela je sezuvati nogavico. Toda kaj je bilo to? Zaslišala je šum, kakor šumenje močnega vetra. Pogledala je kvišku, na levo, na desno. A vse je bilo mirno, negibno so stali visoki topoli ob bregu reke Gav. Bernardka si je znova začela sezuvati nogavico. Pa zopet zasliši isti šum. Pogledala je kvišku, okrog sebe. Na oni strani potoka se je dvigala Masabielska peč („Massabielle“ pomeni: stara peč, stara skala). V peči sta bili dve votlini, spodnja večja in zgornja, kakor okno velika, ovalna. Iz zgornje votline je visela dolga veja divjega rožnega grma in ta veja se je premikala v vetru.

Tedaj pa se je posvetila zgornja votlina ali izdolina v čudoviti svetlobi, svetloba je bila podobna od sonca obžarjenim, zlatoobrobljenim jutranjim oblakom. In iz te svetlobe se je izločila lepa ženska postava, ki je s prijaznim smehljajem gledala na Bernardko in ji migala.

(Dalje prihodnjič)

Kat. prosv. društvo v Šmihelu

Po temeljiti pripravi je pripravljali odbor sklical dne 28. decembra 1953 ob pol osmih zvečer ustanovni občni zbor za „Katoliško prosvetno društvo v Šmihelu“. Ljudje so prišli skoro iz vseh vasi naše fаре. Posebno moramo omeniti Rinkole, ki jih je bilo kar dva voza. Šerčerjeva dvorana je bila po blagoslovu ob sedmih zasedena, 135 ljudi se je odzvalo povabilu pripravljalnega odbora. G. župnik so otvorili s pozdravom vseh navzočih ter molitvijo ustanovni občni zbor. Nato so g. kaplan Nemec v govoru poudarili pomen katoliške prosvete. Navzoči so z veseljem prisluhnili ognjevitim besedam bistroumnega moža, ki mu prosveta ni kaj tujega, ampak že leta in leta so se udeleževali na prosvetnem polju pri mladini. Nato so se prebrala pravila katoliške prosvete ter se skoraj soglasno sprejela, kajti samo par je bilo takih, ki so prišli iz radovednosti na občni zbor, ne pa radi stvari same. Nato je sledila tretja točka dnevnega reda izvolitev novega odbora. Pred tem je bil kratek odmor. V odmoru so dekleta zapela par narodnih pesmi. Nato je sprejel zbor točko volitve in sicer javno volitev po listi. Listo je pregledal g. Štefan Koren iz Večne vasi, lista je bila z ogromno večino sprejeta. Za predsednika smo izvolili č. g. župnika Jožefa Picej; I. podpredsednik Janez Kaiser ml. iz Rinkol, II. podpredsednik Štefan Koren iz Večne vasi, III. podpredsednik Janez Rosenzopf, Breška vas; tajnik Ivan Merkač, namestnica Marija Bricman iz Strpne vasi, pd. Kučejeva, blagajnik pa Valentin Čebul, Pašovnik iz Šmihela. Za vsako vas se je izvolil en svetovalec: Zgonc, Rižnar, Uhl, Skias Marija, Janek Rakeb, Ferdič, Podev ml., Kučej, Maček, Letina, Škrjanec, Bistrica, Štefan Kristan, Skrijar, Pratnekar, Bavčej, Travn, Lesjak in Zalka Černic. Izvolili smo dramski odsek: Hinko Koren, Dora, Justa in Herman Kušej, Justa Wavče, Rižnar, Hilda Hudl in Prutejev iz Večne vasi. Pri slučajnostih je bil stavljen predlog, da naj si društvo postavi svoj dom, kar se je z velikim navdušenjem sprejelo. Slučajnosti so izzvale tudi dosti smeha, ker se je marsikateri javil k besedi! Pokazala pa se je ravno pri slučajnostih enota, o kateri nekateri vedno zopet govorijo. Saj so bile zastopane vse vasi, možje in gospodarji so zavzeli prva mesta. Vsi, ki so katoliškega duha in pripravljeni imajo pri nas odprta vrata. Mi ne cepimo, ampak hočemo imeti tisto enoto, ki se je leta 1945 razdrla; vsi ki slovensko čutijo in so katoliškega duha so pri nas pristočno dobrodošli! Mi nismo oskorni ali kak napetosti, tisti, ki nam to očitajo, naj pogledajo malo čez hrib in tam bodo našli skrajno nestrpnost, ozko srčnost in preganjanje tega, kar nam je sveto in drago. Duhovniki so bili, ki so prinesli nam prvo prosveto in so nam vrata do narodne omike odprli. Zato se hočemo tudi mi zopet zbrati okoli naših duhovnih voditeljev in vse, ki so katoličani in mislijo katoliško in slovensko vabimo v našo sredo. „Vse je vihar razdjal, narod bo zmiraj stal.“ „Živela katoliška prosveta.“

Pogovori

Med našo mladino so postali pridni pisarji, da nihče drug ne more priti do besede v tem njihovem koticu kakor oni sami. To je veselo, fantje in dekleta; le krepko tekmuje med seboj v dobrem! Če se sami med seboj vzpodbujate k dobremu, to je kaj vredno. Vendar morate malo potrpeti, če se vaši želji ne more vselej kaj ustreči, kakor bi radi, da bi kar v prvi številki zagledali svoj dopis. In če si bo še kak drug izkušen mož ali žena zaželela malo prostotke v vašem koticu, da bi vam kaj povedal, ga mu boste tudi odstopili, kaj ne? Naj bi se pač vsa slovenska mladina vnela za dobro tako, kakor so vneti nekateri!

K. S., Tvoje pismo je resnično, toda preveč revolucionarno. M-a., Vašega članka ne moremo objaviti, dokler ne izvemo celega imena. A. R., oglasite se šel!

ZA DOBRO VOLJO

Kaj je krepost. Katehet v šoli: „No Tonček, povej mi, kaj je vrlina ali krepost?“

Tonček: „Krepost, to je, to je... žganje.“

Katehet: „Kaj?“

Tonček: „Da. Moja babica me zmerom pokliče, kadar jo kaj boli in me pošlje po žganje. Pravi, da jo žganje krepi.“

IZ SLOVENSKEGA KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Občni zbor Krščanske kulturne zveze

Slovenci smo že več kot tisoč let katoličani. Katoliško vero smo sprejeli po posredovanju irskih misijonarjev, ki so prihajali k nam preko salzburske nadškofije, deloma je prišlo krščanstvo k nam iz Ogleja, velik del Slovencev pa je prejel blagovest o Kristusu po sv. Cirilu in Metodu in po njihovih učencih. S sprejemom katoliške vere pa smo Slovenci postali člani katoliške družine narodov v Evropi in smo uživali zaščito Cerkve, ki je v zgodnjem srednjem veku bila pravna zaščitnica narodov pred samovoljo nasilnih osvajalcev. Skoro z gotovostjo lahko trdimo: ako Slovenci ne bi sprejeli katoliške vere, bi nas zadela usoda drugih slovanskih plemen v Polabju in na Pomorjanskem, kjer so jih

cilj: da se v vsem in povsod Kristus slavi. Ali kakor je dejal njegov veliki apostol: „Ali jeste ali pijete ali kaj delate, vse delajte v božjo slavo.“

Zato katoličanom ni treba iti drugam si sposojat organizacij ali zabave, ker imamo svoje. Ni nam treba takih, ki so navidez nevtralne, ki bi pa rade kaline lovile na svoje limance. Kdor je katoličan in to v resnici in po duhu hoče ostati, za tega je mesto in delo v katoliških organizacijah, kjer bo našel dovolj prilike za vsakovrstno udeleževanje. Saj katolištvo pomeni širokost in zajema vsega človeka z vsemi njegovimi lastnostmi.

Kadar želodec kake hrane ne prenese več, pravimo, da je bolan. Kdor ne prenese

80 kulturnih delavcev in društvenih odbornikov se je udeležilo občnega zbora

nasilni nemški knezi, celo cerkveni, pod pretvezo borbe zoper poganstvo iztrebili in podjarmili, da so kot narod izginili v nemškem morju.

Katoliška vera nas je torej ohranila pred poginom. Katoliška vera pa nas je privedla tudi k omiki in kulturi. Po oznanjevanju vere in njenih nauk smo ohranili svoj jezik, smo spoznali pismenstvo in v zadnjih stoletjih po svojih velikih voditeljih-duhovnikih in škofih smo se kot narod dvignili na evropsko kulturno višino, da smo v pismenosti bili pred Nemci. V zadnje bajto so že pred petdesetimi leti romale leto za letom mohorske knjige, ki so ljudi izobraževale, učile gospodariti, jim odpirale oči in ostrile pogled na svet ter jim nudile zdravo in prijetno zabavo.

Tudi danes ja nad 90 odst. slovenskega ljudstva katoliškega. Katoličanstvo in slovenstvo sta skoraj neločljivo združena. Kdor ruši pri nas katoličanstvo, s tem dela zoper bistveno sestavino slovenskega naroda. Tak je razdiralec slovenske enotnosti, je narodni škodljivec, ker narodove sile hromi v borbi za njegov obstoj in napredek.

Zato smo dolžni zvestobo Bogu in veri naših očetov, ki so to vero branili pred nasilnostjo Turkov in nemškega luteranstva.

Katoliška vera pa zahteva celega človeka. Ne zadovolji se s polovičarstvom: v nedeljo katoličan, morda celo v cerkvi pri zakramentih, med tednom pa ne poznam Boga, v javnem življenju ga zatajim ali pa se zanj ne zmenim. Ne! Bog in Cerkve te hočeta imeti vsega in to povsod! Povsod moraš biti pristen, pravi denar, ne ponarejeni bankovec, s katerim bi hotel druge prevarati! Vera sega tudi v javno in zasebno življenje, ne samo v cerkveno. Ali si ali nisi Kristusov. On sam je dejal: Kdor ni z menoj, je proti meni. Kdor z menoj ne zbira, raztresa!

Zato želi Cerkve, da imajo katoličani poleg cerkvenih organizacij, poleg bratovščin in družb, ki skrbijo pred vsem za poglavitve verskega življenja, tudi svetne organizacije: gospodarske, politične in prosvetne vsake vrste toda vse na katoliških načelih, vse usmerjeno v eden in edini

MLADINA PIŠE:

Drage šentruperške gojenke

Pred dvema mesecema ste iz vseh krajev priomale k šolskim sestram v Št. Rupert. Nekateri ste prišle v strahu in zaskrbljene, kaj in kako bo v šoli. Marsikatera si je morda mislila, če le ne bo vse preveč samostansko, brez veselja in smeha, katerega mlado srce ne sme pogrešati. Gotovo se je vaša zaskrbljenost umaknila usvajajočemu življenju, ki ga do sedaj še niste poznale. Kar precej je vas in tako ste se združile v močno družino. Prišle ste v gospodinjstvo šole, da se tu pod vodstvom šolskih sester pripravite za svoje bodoče in odgovorno življenje kot matere in žene na svojih domovih. Takšna šola bi ne smela manjkati nobeni gospodinj. Vzgoja v šoli združuje staro krščansko načelo „moli in delaj“, kajti prazno je naše delo brez blagoslova od zgoraj. Spoznale boste, da prihajajo ravno iz teh šol dobre in napredne gospodinj, ki so kos nalogam in težavam današnjega časa. Bodoča mati mora znati vzgajati svoje otroke v pridne državljane, da dosežejo tisto srečo in blagostanje, katero jim je Stvarnik na zemlji namenil in da znajo predvsem ljubiti svoj dom in spoštovati slovensko zemljo. Kmečki dom se morda še nikoli ni nahajal v taki nevarnosti, da razpade, kot pa dandanes. Kdo ga bo rešil in ohranil potomcem? Samo naše dobre gospodinj, ki bodo hodile po poti naših domovini zvestih mater.

Na vas, drage sogojenke, sloni bodočnost našega rodu, v vas obrača narod z zaupanjem svoje oči, od vas pričakuje, da ohranite njegovo življenje skozi viharje in boje današnjih dni. Zato pa črpajte iz se še odpirajoče bogate zakladnice, da si nabere bogastva, ki ga boste potem mogle deliti tistim, ki bodo vam dani v varstvo. Da si boste nabrale čim več znanja in se šolale v prave gospodinj, kakršne zahteva današnji moderni čas, je nujno potrebno, da izrabite dobro zlato čas zimskih mesecev. Sadov vašega šolanja boste vesele še-le pozneje, ko boste morale črpati iz vašega v tečaju pridobljenega zaklada za lastni dom.

Imate tudi lepo priložnost, da se vpletete v pravo krščansko življenje. Tega šolanja v verskem oziru vam nobena druga šola ne more dati. In če imate težkoče ali kakršne koli težave, lahko pohitite v kapelico k Njemu, ki razveseljuje vašo mladost.

Z željo, da bi, drage sogojenke, v Marjinem letu ne pozabile na našo ljubo Gospo, zaključim svoje pismo in vam želim vsem skupaj srečno in uspešno letošnje leto.

Nekdanja gojenka Mara iz Vogrč.

Osrednja organizacija, ki bo povezovala vsa katoliška prosvetna in njim podobna društva koroških Slovencev, bo ostala na katoliških načelih, bo nepolitična zveza, kakor so nepolitične vse v njo včlanjene organizacije. Ni pa to verska organizacija ali verskim podobna organizacija. Njen cilj je širiti katoliško prosveto med katoliškimi Slovenci.

Pri volitvah je torej dobil g. župnik Jožef Picej večino in tako zavzel predsedniško mesto. Njegov namestnik pa je g. Janek Olip iz Sel. Za tajnika je bil izvoljen g. Albert Sadjak, za namestnika č. g. Vinko Zaletel in za blagajničarko gđ. Milka Hartman. Ker pravila zahtevajo samo enega podpredsednika, na listi pa jih je bilo več, je prišel g. Karl Pikalo iz Globasnice kot odbornik v odbor Krščanske kulturne zveze.

Udeleženci so šli z občnega zbora z velikim zadoščenjem, da so dobili osrednjo organizacijo in s tem popravili dolgoletno napako, ki je hromela mnogotero kulturno udeleževanje. Tisti udeleženci, ki niso zastopali nobene organizacije in za to niso mogli glasovati, so sklenili, da bodo čimprej v svojem kraju oživili ali pa na novo ustanovili katoliška prosvetna društva ter začeli z novim zaletom delo na prosvetnem področju.

K temu pa naj da Bog svoj blagoslov!

ZA DOBRO VOLJO

Tudi nekaj. Časnikar intervjuja bogatega industrialca. „Ali bi mi mogli povedati, na kakšen način ste tako obogateli?“

„Priznam, da je temu vzrok moja žena.“ „Najbrže vam je pridno pomagala pri delu?“

„To ne, toda po vsaki ceni sem hotel ugotoviti, ali na svetu ni dohodkov, ki jim moja žena ne bi bila kos.“

Delo gospodarja v januarju

Dokler je sneg in mrzlo, pregledamo in uredimo inventar, to je: vozove, stroje ter poljsko in drugo orodje.

Vozove smo že v novembru, ko je bilo še toplo, očistili in namazali z ostanke olja. Že takrat smo določili, kaj bo treba dati v popravilo in obnovitev. Še je čas, ker obrtniki v zimskih mesecih nimajo veliko dela. Na pomlad, ko se prične delo na polju, bomo vozove in orodje že rabili.

Grablje, vile, motike, kosišča, koše, košare itd. lahko sami popravimo.

Poljske stroje zopet preglejmo in po potrebi namažimo.

Dokler še ni preveliko snega, še vedno lahko vozimo les in drva z gozda. Doma na suhem žagamo in napravljamo drva, ki se tudi v suhih zimskih dneh dobro sušijo. Pri tem delu nam je toplo, zato je prav primerno za ta čas.

Marsikje je polno gnojišče. Na saneh vozimo gnoj na kup k najbolj oddaljeni njivi. Vsak voz gnoja enakomerno razmečemo, dobro potlačimo in nazadnje na vrh namečemo zemljo kar z njive. Tako uložen gnoj v kupu zori. Ker je pokrit tudi ne zmruže in na pomlad ga suhi vetrovi in topli sončni žarki ne sušijo. Na pomlad, ko je čas gnojenja in oranja, pa kar dva voza postavimo h kupu. Med tem, ko gospodar prvi voz odpelje in gnoj po njivi v primerno velike kupce razvozi, nekaj pridnih rok nabaše drugi voz. Delo gre na ta način zelo hitro od rok.

Kjer ni smrznjeno, je zelo dobro voziti gnojnico kar po snegu.

Morda imamo zrel kompost. To so kupi plevela, smeti in obcestnega blata, ki smo ga na smeti navozili. Z leti te smeti in plevel zgine in razpade. To zemljo — kompost razvozimo po travnikih na manjše kupce kakor gnoj po njivi in ko sneg skupni, z lopato razmečemo. Lahko pa tudi sproti z voza razmečemo. Na pomlad, pri brananju travnikov z brano razvlečemo, kar je še potrebno. Ker je med smeti pomešano blato s cest, je v taki zemlji precej apnenih snovi, ki so zlasti za rast trav na močvirnatih tleh velike važnosti. Pri brananju travnikov razparamo zaskorjeno, zbito zemljo in obenem trave nekoliko okopamo. Tako pride do korenin več zraka in koreninice se bogato razrastejo v plast novo navozone rodovitne zemlje.

Ako še nismo travnikov in njiv posipali z apnom, je še ugoden čas, kar po snegu ga raztrosimo, zlasti tam brez škode, kjer so travniki in njive v ravnini. V takih legah se ni bati, da bi voda v dolino odnašala apno.

Marsikje je treba poglobiti odvodne jareke za čas, ko bo sneg kopnel. Zlasti skrbno pri njivah, ker ozimam, ako po njih stoji voda, rado škoduje. Ravnotako je neprijetno, ako na pomlad zaradi previskoko

stoječe vode v jarkih ob njivah in po njivah, ne moremo pravočasno pripraviti zemljo za prvo pomladno setev.

V sadovnjaku je čas za obrezovanje suhih in nalomljenih vej. Ako bomo sami cepili, je čas, da narežemo cepiče in jih shranimo v hladno klet v primerno vlažen pesek. Kjer še niso debela mladega sadnega drevja ovita, to je: obvarovana pred zajcem, je tudi za to še zadnji čas. Ravno sedaj, proti pomladi, zajec največ škode naredi. Prav je, da odrežemo nekaj nalomljenih vej, ki jih zajec po mili volji gloda in na njih brusi zobe.

Za sajenje mladih sadnih drevesc pripravimo kole, ki jih priostriamo in na ognju osmodimo tako visoko kakor bo prišlo globoko v zemljo.

Že sedaj lahko pripravimo in priostriamo ostrvi za sušenje detelje in sena.

Popravimo ograje tekališče za živino in prašiče.

Pregledamo zalogo krme. Mislimo na to, da je do novega pridelka še zelo daleč. V drugi polovici januarja je približno šele polovico zime za nami.

Ako bo pritisnila huda zima, poskrbimo, da nam krompir, pesa, in korenje v kleti ne zmrzne.

Gospodinja, v januarju tudi preglej zalogo za družino in živino. Skupaj z gospodarjem preračunaj in premisli koliko bo treba za seme, koliko za slučaj slabe letine ali nesreče, katere nas Bog varuj. Preračunaj, koliko se bo porabilo za delavce skozi leto do novega pridelka. Ostanek, ako je mogoče velik, ker je bila lansko leto dobra letina, pa zopet razdeli na dva dela. Preračunaj, koliko boš rabila za krmo prašičev, kur, mlade živine, konjev itd. To pusti, a ostanek, če se vama zdi potrebno, lahko prodaste. Denar se pri hiši vedno rabi za obleke, obutev, nabavo in popravilo strojev, orodje, nakup umetnih gnojil itd.

Ne pozabimo na kure. Kakor vemo, da krava pri gobcu molze, tudi kura nese pri kljunu. Dajmo živalim, ki so zaprte v slabi „kurnici“, vsaj zadostno hrano, pesek, jajčne lupine, zeleno krmo — peso, ki si jo same kljuvajo ter vedno svežo, nekoliko mlačno vodo.

Iz ličkanja (fožanja) spletno nove predpražnike. Stari, če so umazani, se dajo dobro oprati. K večnim vratom damo stare, a pred vrata sob in kuhinje, novč. Koliko dela — pometanja in ribanja, si gospodinja prihrani, če družina blato in sneg odrigne na dobrem predpražniku.

Popravimo in podpletimo stare jopiče, nogavice, rokavice itd. Uporabne dele iz starih oblek operimo in kombinirajmo tako, da iz dveh naredimo novo vsaj za delo dobro uporabno obleko.

Ob večerih pa radi prebirajmo strokovne članke, vzgojne knjige in časopise.

Zavarovanje proti toči — nujnejše kakor kdajkoli

Le redko kdaj je bilo leto, v katerem se je dogodilo toliko naravnih katastrof kakor leta 1953.

V mnogih državah Evrope in drugih kontinentov so divjale naravne sile, ki so včasih v najkrajšem času uničile poslopja, prometna sredstva in opustošile obsežne dele rodovitne zemlje.

Tudi Avstrija ni ostala popolnoma obvarovana in v posameznih zveznih deželah je povzročilo predvsem neurje s točo znatno škodo v poljedelstvu, kjer je bila deloma ali v celoti uničena letna žetev.

Veliki deli Nižje Avstrije, Zgornje Avstrije in Štajerske so bili hudo po toči prizadeti in celotna škoda po toči je v Avstriji v minulem letu dosegla 150 milijonov šilingov.

Kakor pri vseh neizglednih, se je tukaj pokazala dobrota zavarovanja prav očitno.

Oni kmetje, ki so se pravočasno zavarovali proti toči, so dobili škodo povrnjeno, toda mnogi tisoči in predvsem gorski kmetje, mali kmetje, vinogradniki so doživeli hude izgube, ki so pomenile težke gospodarske udarce, ki so ogrožali deloma celo obstoj prizadetih.

Vse zbirke in javne podpore niso prinesle potrebne pomoči, ker je bila prizadeta škoda prevelika in sredstva premajhna.

Avstrijska zavarovalnica proti toči pa je plačala avstrijskim kmetom 23 milijonov šilingov odškodnine.

Ta velika dajatev v kmečki samopomoči je nadaljnja pot k skupnosti, katero gradimo z zajemanjem vedno širših kmečkih krogov po želji vseh javnih ustanov.

V letu 1953 so zaznamovali 65 dni s tobo. Na pet dni teh neurji in to je pred-

vsem 9., 18., 23. in 27. julij je odpadel največji del skupne škode in za škodo teh dni je plačala zavarovalnica proti toči 20 milijonov šilingov.

V celoti je bilo po toči prizadetih 1020 občin, to je četrtnina vseh avstrijskih občin in sicer 768 občin je bilo po toči prizadetih enkrat, 213 dvakrat, 34 trikrat in 6 občin štirikrat.

V Nižji Avstriji, kjer je bilo 430 občin prizadetih po toči, je dobilo 5.700 zavarovanih obratov odškodnino v znesku 12.2 milijona šilingov. V Zgornji Avstriji s 166 po toči prizadetimi občinami je dobilo 4.000 kmečkih obratov 5.3 milijonov šilingov odškodnine. V 283 po toči prizadetih štajerskih občinah je dobilo 3.600 oškodovanih kmetov 4 milijone šilingov. Ostale zvezne dežele so bile leta 1953 izjemoma manj po toči prizadete in so dobile skupno 1¼ milijona, Koroška in Gradišanska po ½ milijona, ostali del pa je dobila Salzburgska.

Posebno na Koroškem moramo leto za leto zaznamovati hude škode po toči. Čeprav v letu 1953 toča na Koroškem ni povzročila direktnih gospodarskih katastrof, kakor v drugih deželah, so vendar tudi posamezni deli dežele utrpeli težko škodo. Tako so predvsem kraji ob Sinji planini kakor Pustriča, deli okraja Št. Vid ob Glini (občine Sörg in Bistrica), ki so poleg krajev okoli Koralpe, poleg okraja Trg (Feldkirchen) in okraja Gmünd v Zgornji Koroški najbolj po toči ogroženi deli Koroške.

Celo navidezno po toči obvarovani kraji so po daljših rokih po toči prizadeti, kakor se je leta 1953 zgodilo v Melski dolini.

Ne smemo prezreti dejstva, da so ravno kraji z gorskimi kmeti močno ogroženi po

toči. Tako tem gorskim kmetom kakor tudi mnogim malim posestnikom in vinogradnikom v ravnini naj bo v večjem obsegu omogočeno tovrstno zavarovanje.

Zavarovalnica proti toči, kot ustanova kmečke samopomoči, gre pot socialno uravnane politike premij.

Premije za zavarovanje proti toči smo zniževali od ustanovitve l. 1947 in smo dosegli najnižjo stopnjo. Za velike kroge malih kmetov in vinogradnikov kakor tudi za gorske kmete pa so te premije še vedno previsoke.

Ker pa ponovitev lanskoletnih katastrof po toči pri tem abnormalem razvoju vremena tudi letos ni izključena, bo vsakdo uvidel potrebo, da zaščiti svoj kmetijski obrat kar najbolje.

Izgradnja zavarovanja proti toči je edina pot, pač pa je potrebno, da se premije znižajo z javnimi sredstvi.

Alfa-stroj za molžo pri nas na obisku

Dne 30. decembra smo imeli v prostorih inseratnega oddelka „Našega tednika“ priliko, da si ogledamo Alfa-stroj za molžo. Firma Marktl in Co. je v odmoru med dvema zborovanjema razkazala kmetom in tudi interesirani mladini stroj za molžo. Kmetje in prosvetaši so se za te naprave

V Švici daje država že desetletja sem podpora, s katero je bilo mogoče premijo za posameznega kmeta znižati za 30 odstotkov, tako da je danes v Švici zavarovanih 76 odstotkov kmetov, ki se bavijo s prideljevanjem žita in 92% odstotkov vseh vinogradnikov.

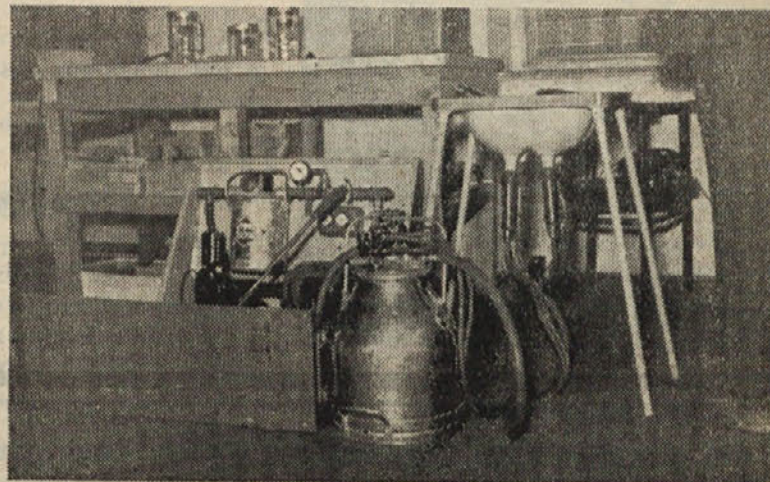
Poslanec Eichinger je v proračunski debati na seji avstrijskega parlamenta, dne 3. decembra 1953, stavil zahtevo kmetijstva, da se izgradi zavarovanje proti toči.

Tudi v nižje avstrijskem deželnem zboru je stavil poslanec Etlinger tozadevni predlog, katerega so vse stranke soglasno odobrile.

Neodvisno od vsega tega pa mora vsak kmet in vsak vinogradnik v očigled preteče nevarnosti po toči spoznati, da se mora predvsem sam oskrbeti in se pravočasno proti toči zavarovati. Le na ta način se more varovati velike škode, katero vedno zopet povzroča neurje s točo.

go, pri stroju seve tudi to popolnoma odpade.

Alfa-molzni stroj je v vsem svojem ustroju tako enostaven, da je tudi nega stroja lahka, da je predvsem snaga, ki je pri takem stroju seve velika nujnost, tudi lahko izvedljiva.

Na sliki vidite
Alfa-stroj za molžo

zelo zanimali. Gospod Marktl sam je stroj razložil in posameznike seznanil z vsemi prednostmi te naprave, ki postaja pri pomankanju delovnih moči tudi že za srednje kmečke obrate vedno bolj važna. G. Mager iz Malošč je sam tudi potrdil, da je Alfa molzna naprava, s katero dela tudi on v svojem obratu, res prvovrstna.

Prednost te naprave obstoji predvsem v tem, da je mleko popolnoma snažno in da se krava pri vsaki molži enakomerno molze, kar na produkcijo mleka ni brez vpliva.

Vsi deli Alfa-molznega stroja so iz prvovrstnega materiala in se v slučaju potrebe tudi lahko nadomestijo.

Tudi poraba električnega toka je razmeroma majhna. 3/4 PS za dvojno napravo ali za dve posamezni napravi zadostujejo.

Celotna funkcija te molzne naprave je prilagojena sesanju teleta, ker je ta način molže najbolj naraven in tudi naravi krave najbolj odgovarja.

Tudi pri ročni molži ne bo vsak molznik iz krave izlekel isto množino mleka. Alfa molzna naprava pa je tako napravljena, da doseže kmet pri svojih kravah največjo količino mleka. Pri ročni molži igra seve tudi telesna utrujenost molznika veliko vlo-

Kmetje v razgovoru z g. Marktlom

Hardy Knorr tlačne zavore na zračni pritisk pri firmi Niemiez & Riepl

Firma Niemiez in Riepl, trgovina z vsemi poljedelskimi stroji in delavnica za vse reparature vodi že dalj časa Hardy Knorr zavore na zračni pritisk, ki delujejo v polno zadovoljstvo lastnikov avtomobilov in prevoznikov, katerim je firma Niemiez in Riepl take zavore montirala.

Hardy Knorr tlačne zavore na zračni pritisk
Hardy Knorr zavore za avtomobile
 Montaža in reparature
NIEMIEZ & RIEPL
 kmetijski stroji in popravilnica
 VELIKOVEC — VÖLKERMARKT

Firma Niemiez in Riepl montira sama take zavore in ima tudi potrebne preizkusne naprave. Predvsem za prevoznike in zadruge, ki vozijo s priklopniki, je taka zavora izredne važnosti. Mehanizem te zavora je tak, da zavira najprej priklopnik in potem šele voz sam, torej obstoja tudi pri

poledici največja varnost.

Zadrugi v Pliberku in Št. Jakobu v Rožu sta si dali montirati take zavore na svojih vozilih in sta zelo zadovoljni.

Hardy Knorr zavoro na zračni pritisk lahko vsestransko priporočamo, ker nudi ravno pozimi voznikom največjo varnost.

KRUŠNO ŽITO

Avstrijski kmetje so do konca novembra 1952 pripravili na trg sledeče množine krušnega žita:

rž 91.760 ton
 pšenica 145.730 ton

1953 pa je prišlo do konca novembra na trg:

rž 130.273 ton
 pšenica 187.017 ton

Razlika v teh dveh letih znaša 79.800 ton. To razliko pa moramo razumeti le tako, da kmetje danes krušno žito ne meljejo doma, marveč ga dajejo v mlin, ker tam mlinar zamenja 100 kg žita za 100 kg moka.

V globoki žalosti sporočamo, da je moj dragi mož, naš dobri oče, naš ded, tast, brat in stric, gospod

Franc Schnabl

trgovec

dne 13. januarja 1954 v 75. letu svoje starosti po dolgi, težki bolezni v Gospodu zatisnil svoje blage oči.

Našega najdražjega bomo v soboto, dne 16. januarja 1954, ob 14.30 uri položili v družinsko grobnico v št. Rupertu pri Celovcu k mirnemu počitku.

Maša zadušnica bo v ponedeljek, dne 18. januarja t. l., ob osmi uri v mestni farni cerkvi v št. Rupertu pri Celovcu.

Celovec, Zahomec, Dunaj, Trst, New Jersey, dne 13. januarja 1954.

V globoki žalosti: Leopoldine Schnabl, roj. Malle, žena; Franc, dr. Janko, Pavel, sinovi; Mira in Inge, snahi; Mirca, vnukinja; Franciska Wedenik, roj. Schnabl, sestra; v imenu vseh sorodnikov.

Sporočamo žalostno vest, da je naš dolgoletni, zasluženi član so-sveta, gospod direktor

Josef Traunig

mestni šolski nadzornik v p.

končal svoje delapolno življenje dne 8. januarja 1954.

Blagega pokojnika bomo ohranili trajno v spominu.

Ravnateljstvo in nastavljenici
Koroške deželne zavarovalnice

DOBRA KNJIGA

še vedno najlepše darilo za vsako priliko

Album Koroške	15 šilingov
Rotija (Mauser)	4.—
Sin mrtvega (Mauser)	4.—
Prekleta kri (Mauser)	4.—
Cmokec poskokec (Bazilij)	3.—
Jamnik (Mauser)	8.—
Cela kolekcija stane	25 šilingov

Za inozemstvo stane cela kolekcija 2.5 USA dolarvje

En starček je biv, je SCHLEPPE rad piv, dolgo je živ!

KINO

CELOVEC-KLAGENFURT
PRECHTL

Od 15. do 21. 1.: „Man nennt es Liebe“
Od 22. do 25. 1.: „Die Nacht mit der Witwe“

STADTTHEATER

Od 15. do 21. 1.: „Schlagerparade“
Od 22. do 25. 1.: „Du bist die Welt für mich“

DOBRLA VES

16. 1. ob 20. uri in 17. 1. ob 16. uri „Heimatglocken“
20. 1. ob 20. uri „Entfesselte Leidenschaft“

Sol za koline — kolofonijo, špago, nože in kaveljni kuhinjski stroji za rezanje mesa, aparati za streljanje in vse potrebščine za koline SAMO PRI

MAX GRAMILLER

Celovec-Klagenfurt, Adlegasse 14

Krmilna korita, betonska okna, premog in drva Stefan BERGER (Bürstenberger) Klagenfurt, Waag-gasse 14 in Rosentaler Strasse 40.

Damska frizerka Matilda Zotter, Celovec, Salmstrasse 3.

Gumijasti škornji, delavski čevlji najceneje v trgovini s čevlji NEUNER — Klagenfurt

Solid
Leistungsfähig
Altbekannt
MÖBEL
Altbewährt

Klagenfurt, St.-Veiter-Straße 15
Telefon 22-58

AKORDEONI

nemških in italijanskih znamk, 32 basov S 1250.—; 80 basov 2 registra S 2.350.—; diatonične harmonike 3- in 4-vrstne INSTRUMENTI — PIHALA Največja izbira — ugodni obroki — počeni

HERGETH — Celovec, Burggasse 23

Vodilna trgovina za matracni gardi, blago za pohištvo, polnilni material, juto, oprtnice, motvoz, juto za dekoracije NEDELKO, Celovec, 8.-Mai-Strasse 11

DVA PRI MIZI

Komponist Franc Abt si je obilno privoščil dobre jedi. Nekoč je bil prav dobre volje. Prijatelj ga vpraša: „Kaj je tako dobrega?“ — „Prihajam ravno od gosje pečenke.“ — „Tako? Koliko vas je pa bilo pri mizi?“ — „Bila sva samo dva,“ odgovori komponist. „Jaz in gos.“

EWALD MÜNCH

Kupuje smrekov stavbni les in hlode, tudi stoječ les.
Celovec-Klagf., Benediktinerpl. 8, tel. 28-75

Ne samo župnim uradom vsakemu naročniku „Tednika“

pomagamo

Pri vseh svojih nakupih se obračajte za nasvet na oglasni oddelek našega lista.

Pri večjih nakupih vam preskrbimo

popuste

Preskrbimo vam nadalje točno

dobavo

Preskrbimo vam tudi blago dobre kakovosti.

Ne zamudite torej ugodne prilike in naročite po naših nasvetih

boljše in cenejše

Vedno smo vam z nasveti na razpolago, zato se obračajte na nas (zadostuje dopisnica).

OGLASNI ODDELEK

„Našega tednika“

v Celovcu, Viktringer Ring št. 26
Telefon 43-58

Naš dragi brat, svak in stric, gospod

Josef Traunig

bivši šolski direktor in mestni šolski nadzornik

nas je po dolgi bolezni dne 8. januarja 1954 zapustil.

Od dragega pokojnega smo se poslovili v torek, dne 12. januarja t. l., ob 14. uri na centralnem pokopališču Annabichl.

Marta Hauser, Anton, Lilli in Hermann Traunig, sestra in brata

Hugo Hauser, Dr. Waltraud Traunig, Clara Traunig, svaka in svakinja
v imenu vseh sorodnikov.

Slovenske oddaje v radiu

CELOVEC (val 417.2 m)

Poročila in objave pri vsaki popoldanski oddaji.

Nedelja, 17. jan.: 7.15 do 7.20 Duhovni nagovor. 7.20 do 8.00 S pesmijo pozdravljamo in voščimo. — Ponedeljek, 18. jan.: 14.30 do 14.45 Poročila in objave. Teden in mi. 14.45 do 15.00 Okno v svet. — Torek, 19. jan.: 14.30 do 14.45 Poročila in objave. Zdravniški vedež: Zdravilnost rdečega vitamina B 12 14.45 do 15.00 Ura pesmi: Poje mezosopranistka Sonja Draksler. Pri klavirju Bojan Adamič. 18.30 do 18.55 V razvedrilo igre ensemble „Combo Adria“. — Sreda, 20. jan.: 14.30 do 15.00 Poročila, objave. Za naše kmetovalce. — Četrtek, 21. jan.: 14.30 do 15.00 Poročila, objave. Oddaja za mladino. 18.30 do 18.55 Po dolinah in planinah naša pesem se glasi. — Petek, 22. jan.: 14.30 do 15.00 Poročila in objave. Za naše male poslušalce. — Sobota, 23. jan.: 8.45 do 9.15 Športni obzornik. — Nedelja, 24. jan.: 7.15 do 7.20 Duhovni nagovor. 7.20 do 8.00 S pesmijo pozdravljamo in voščimo.

V štev. 52 je bil oglas objavljen z napako

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem cenjenim odjemalcem, znancem in dobaviteljem

FRIEDRICH TRUPPE

preje ACHATZ T.

mesarija in prekajevalnica

CELOVEC — KLAGENFURT

Irdnigsiedlung in Völkermarkter Str.

Podjetje za kromanje R. Raggam i. Co.

Beljak-Villach, Gaswerkstraße 13, Tel. 62-07

Najmodernejšie tehnične naprave za vse velikosti.

Kromanje — ponikljanje — posrebrnjenje — pokadmumovanje

Aluminijevo kromanje nadomestnih delov za avtomobile — motorna kolesa, —

kolesa — trgovsko opremo — gospodinjstvo — športne artikle in vse druge predmete

Solidna izdelava — kratkoročna dobava — nizke cene.

Kromanje izvajamo po predhodnem močnem bakrenju in nikljanju.

Delo prevzemajo:

Celovec-Klagenfurt: Ing. PRUS, Stauderplatz 7, Tel. 30-48

St. Veit an der Glan: JOSEF WERNERZNIK, Autolackiererei

Spittal a. d. Drau: Ing. R. FUCHSBIHLER, Bahnhofstraße 5

KELAG

KOROŠKA ELEKTRO AKCIJSKA DRUŽBA
OKRAJNA UPRAVA V CELOVCU

Razglašamo, da je od ponedeljka, dne 11. januarja 1954, novo postavljeni vod električnega toka skozi dolino Bele v Železno Kaplo za napetost 20.000 voltov pod tokom.

Vsako dotikanje voda ali njegovih delov, ki so pod napetostjo ali dotikanje pretrganih žic je od tega dneva smrtno nevarno. Da se izognemo nezgodam, se bomo varovali vsakega dotikanja.

NAJLEPŠE DARILO ZA

VSAKO PRILIKO

Slovenska kuharica

XI. izdaja

S. M. F. KALINSEK

Knjiga obsega 750 strani z lepimi slikami. — Slovensko kuharico naročite pod naslovom „Kranjski Janez“, Naš tednik — Kronika, Celovec, Viktringer Ring 26.

Praktična kuharica

VI. izdaja

PAVLA ZAKONJSEK

Knjiga obsega 270 strani in ima bogato izbiro z nasveti in navodili. Praktično kuharico naročite pod naslovom „Kranjski Janez“, Naš tednik — Kronika, Celovec, Viktringer Ring 26

N a r o č n i k i ! Kupujte pri tvrdkah, ki oglašujejo v Vašem listu